

2020 METŲ

TEKSTINĖ BIBLIOTEKOS VEIKLOS ATASKAITA

RADVILIŠKIO
VIEŠOJI
BIBLIOTEKA

TURINYS

BENDROJI DALIS	4
1.BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS	7
2. FONDO FORMAVIMAS	9
3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS.....	12
4. PRIEIGA IR SĄLYGOS	17
5. RENGINIAI	18
7. NETRADICINĖS DARBO FORMOS.....	39
8. MOKAMOS PASLAUGOS.....	44
9. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS	45
10. INFORMACINĖ VEIKLA	48
11. KRAŠTOTYROS VEIKLA	52
12. METODINĖ VEIKLA	57
13. PERSONALAS	63
14. MATERIALINĖ BAZĖ	65
15. FINANSAVIMAS	67
16. IŠVADOS.....	68

Naudotos santrumpos

SVB – savivaldybės viešoji biblioteka;

VB – Viešoji biblioteka;

MF – miesto filialai;

KF – kaimo filialai;

DGI – dokumentų grąžinimo įrenginys;

LIBIS – Lietuvos integrali bibliotekų informacijos sistema;

NVŠ – neformalusis vaikų švietimas;

TAU – Trečiojo amžiaus universitetas;

TBA – tarpbibliotekinis abonementas;

TIC – Turizmo informacijos centras;

VIPT – viešosios interneto prieigos taškas;

VRSS – vartotojų registracijos statistikos sistema;

VšĮ – viešoji įstaiga;

VU – Vilniaus universitetas;

d. – diena;

dok. – dokumentas;

fiz. – fiziniai;

kt. – kita;

kv. m – kvadratinis metras;

lit. – literatūra;

l/d – lopšelis-darželis;

m. – metai;

mėn. – mėnuo;

pav. – pavadinimas;

proc. – procentas;

vnt. – vienetai.

;

BENDROJI DALIS

Kiekviena laiko atkarpa yra savita, neatkartojama, neatsinaujinanti. Tai, ką spėjame per ją nuveikti, ir yra jos tikroji vertė, ženklas, mūsų būties bei pastangų prasmė, ypač jei tos nuolatinės pastangos – kitų labui. 2020-ieji metai šiame kontekste nėra išimtis: jie buvo su išskirtiniais iššūkiais, savais išbandymais ir reikalavimais, su bendražmogiškų santykių ir profesinio brandumo patikrinimais, su išlauktais pasiekimais ir apmąstytais apsisprendimais ateičiai.

Koronaviruso laikotarpis... Karantino karta... Pandemijos žmonės... Kokių tik epitetų neprigalvojome per šiuos metus! Už kiekvieno jų – išgyventas nerimas, nežinia, kliūčių barjerai. Radviliškio rajone, kaip ir kitur, bibliotekoms, bibliotekininkams visa tai reikėjo pakelti ne tik už save, bet ir už savo skaitytojus, lankytojus, bičiulius – vis ieškoti galimybių, kaip išlaikyti ryšį su jais, o jų – su knyga, skaitymu, kaip jiems palengvinti ir nuskaidrinti pandemijos primetą niūroką kasdienybę. Užtat dabar, žvelgiant atgal apibendrinančiu žvilgsniu, gal ir pasidžiaugti galima dvigubai, nes akivaizdu, kad ir tokiu ypatingai sudėtingu laikotarpiu nuveikta daug, dirbta gana kūrybiškai ir atsakingai, greitai prisitaikant prie išskirtinių aplinkybių bei nelengvų aplinkos ribojimų.

Tik dalį 2020-ųjų galėjome dirbti įprastai, normaliomis sąlygomis. Pirmoji ir antroji karantino bangos viską keitė, bekompromisiai primesdamos nuotolinį darbą su visu jo specifiškumu, visus renginius perkeldamos į virtualią erdvę, bendravimą su aptarnaujamais gyventojais – į bekontaktį ryšį. Prireikė vadovų ir visų darbuotojų įtemptų pastangų, susitelkimo, atkaklumo bei tvirto, viltingo nusiteikimo, geranoriškumo, kad tai pavyktų, kad šiandien galėtume sakyti: praėjusių metų visa bibliotekų veikla buvo tolygi, rezultatyvi, atliepanti aktualijas, atitinkanti uždavinius, nusižymėtas kryptis, išsikeltus tikslus ir bendruomenės lūkesčius.

Seimas 2020-uosius buvo paskelbęs iškilių Lietuvos istorijos įvykių, svarbių reiškinių, reikšmingų kultūros temų metais. Tai atsispindėjo ir Radviliškio viešosios bibliotekos, jos filialų darbuose, darniai susiliejo su visa plačia ir įvairiapuse jų veikla. Akcijos, projektai, naujovės, tradicijos, šiuolaikinių technologijų pritaikymas ir įvaldymas – tokia bibliotekos kasdienybė buvo nukreipta geresniam gyventojų aptarnavimui, informavimui, švietimui ir užimtumui. Metai įrodė, kad aktyvėjo, įvairėjo ir filialų veikla, jie parengė svarių, vertingų projektų, kurie sulaukė Lietuvos kultūros tarybos, Savivaldybės įvertinimo, paramos.

Viešoji biblioteka ir filialai atsakingai įgyvendino savo vieną iš pagrindinių funkcijų – skaitymo skatinimą, knygos populiarinimą ir sklaidą, jaunojo skaitytojo ugdymą. Sėkmingai dalyvauta „Vasaros skaitymuose“, surengta įdomių susitikimų, knygų aptarimų, išradingų jų

pristatymų ir vaikams, ir suaugusiesiems. Didelio susidomėjimo sulaukė jungtinis Pakalniškių, Raudondvario ir Pavartyčių filialų projektas „Knygų magija“ Burbiškio dvare – su atvykusiais rašytojais, jų iliustratoriais, su įvairiomis vaikams skirtomis edukacinėmis veiklomis ir turiningais pokalbiais. Karantino pirmosios bangos laikotarpiu Radviliškio miesto gyventojams knygos į namus buvo pristatomos bekontakčiu būdu, taip užtikrinant galimybę jiems ir sudėtingu metu išlikti bibliotekos skaitytojais. Naudingų galimybių skaitytojų aptarnavime atvėrė pernai projektais įgytos naujos Viešojoje bibliotekoje, supažindinant su knygos atsiradimo istorija, įrengiant radviliškiesiems miesto lankytinų objektų taktilinį žemėlapi.

Atsakingai įgyvendintas projektas „Prisijungusi Lietuva“, organizuojant gyventojų skaitmeninius mokymus gyvai ir nuotoliniu būdu. Per metus apmokyta 64 pradedančiųjų ir 154 pažengusiųjų grupės. Pagal apmokytųjų skaičių užimta antroji vieta regione.

Gyventojai palankiai įvertino užsiėmimus, kurie vyko pagal įgyvendinamą GEGL projektą. Itin populiarius buvo susitikimai su dizaineriu L. Salasevičiumi, mokiusiu radviliškiesiems senus rūbus stilingai prikelti naujam gyvenimui, taip pat kūrybinės dirbtuvės, gaminant daugkartinio naudojimo prekių maišelius, panaudojant antrines žaliavas. Susidomėjusiųjų sulaukė bibliotekos ekologine tematika surengtas virtualus fotokonkursas „Žemės žaizdos“.

Puoselėjant tradicijas, ryškų indėlį turėjo šeimų etnokultūrinė stovykla, jos metu vykę susitikimai su žymiais tautodailininkais, tautosakos žinovais, edukaciniai užsiėmimai. Naudingos, įdomesniam gyventojų laisvalaikiui buvo skirtos projekto „Nenuobodžiauk“, kitos panašaus pobūdžio virtualios pamokėlės, Viešojoje bibliotekoje vasarą veikusi dieninė vaikų stovykla, organizuoti virtualūs pokalbiai, edukaciniai užsiėmimai, susitikimai, parengtos virtualios parodos. Pratęsta bibliotekos tradicija rengti pasakų sekimo čempionatus „Vieną kartą gyveno...“ – 2020 m. jis buvo jau trečias, sulaukė dalyvių ne tik iš rajono, šalies vietovių, bet ir iš užsienio. Tradiciškai biblioteka tęsė kraštiečio Jono Marcinkevičiaus respublikinį literatūrinį konkursą, paskelbė jo nugalėtoją.

Viešoji biblioteka yra savotiškas ryšių su kraštiečiais centras. Ši veikla pernai pajavairėjo projektu, kuris įgalino parengti pirmąjį tokį krašto istorijoje virtualių parodų ciklą „Įsimenantys susitikimai“. Taip pristatyta įžymių kraštiečių dailininkų kūryba tapo prieinama žiūrovams, paroda turi ilgalaikę, išliekamąją vertę.

Aktyvi Viešosios bibliotekos leidybinė veikla. Kas pusmetį (nuo 2004 m.) leistas jos kultūros ir istorijos žurnalas „Radviliškio kraštas“, Bibliotekininkų draugijos laikraštis „Mes“. Pagal Viešosios bibliotekos projektą parengtas ir išleistas fotoalbumas „Radviliškio biblioteka nuotraukose“, pagal Šiaulėnų, Šaukoto ir Žemių filialų bendrą projektą – knyga „Mažosios

architektūros objektai Šiaulėnų ir Šaukoto krašte. Kryžiai, koplytėlės, koplytstulpiai“, pagal Viešosios bibliotekos projektą „Triptikas Nepriklausomybei“ – 1950 m. partizanų laikraščių rinkinys.

Atlikta kitų prasmingų darbų, kurie, nežiūrint pandemijos sąlygų, padėjo toliau telkti, šviesti bendruomenę, padėti jai prisitaikyti prie naujovių, visiems drauge sklandžiau eiti pažangos ir gėrio, knygos šviesos keliu. Metų sunkumuose neišvengta problemų, bet ir jos savaip skatino nenuleisti rankų, susitelkti ir dar atkakliau tęsti savo bibliotekinių darbų, siekių estafetę.

1. BIBLIOTEKŲ PRIEINAMUMAS

1.1. Bibliotekų skaičius

Iš viso – 26:

Viešoji biblioteka – 1;

miesto filialai – 1;

kaimo filialai – 24.

1.2. Tinklo pokyčiai

Uždaryta filialų – nėra;

atidaryta bibliotekų – nėra;

sujungta bibliotekų – nėra.

1.3. Nestacionarinis aptarnavimas. Knygnešiai

Bibliotekinių punktų skaičius – nėra;

Bibliobusų – nėra.

	Knygnešių skaičius		Aptarnauta vartotojų		Išduota dokumentų	
	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.	2019 m.	2020 m.
SVB	197	213	269	322	10 399	10 492
VB	4	4	15	15	1 406	866
MF	5	5	7	8	120	135
KF	188	204	247	299	8 873	9 491

1.4. Neįgaliųjų ir senyvo amžiaus gyventojų aptarnavimas

Radviliškio rajone gyvena iš viso 34 881 gyventojas, Radviliškio mieste – 17 742 (Statistikos departamento portalas duomenys).

Kaimo bibliotekose skaito 648 pensininkai ir 157 neįgalieji.

Miesto filiale – 122 pensininkai, 54 neįgalieji.

Viešojoje bibliotekoje skaito 319 pensininkų ir 75 neįgalieji.

Iš viso SVB skaito 1 089 pensininkai, 286 neįgalieji.

1.5. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai SVB

Iš viso SVB yra 26 bibliotekos (Viešoji biblioteka, miesto filialai – 1, kaimo filialai – 24).

SVB sistemoje dirba 65 bibliotekų darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 53;
- turintys bibliotekininkystės arba informacijos mokslų išsilavinimą – 29;
- įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 24;
- kvalifikuoti specialistai – 7;
- techniniai darbuotojai – 5.

Viešojoje bibliotekoje dirba 38 darbuotojai, iš jų:

- profesionalūs bibliotekininkai – 26;
- turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą – 17;
- įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje – 9;
- kvalifikuoti specialistai – 7;
- techniniai darbuotojai – 5.

Viešosios bibliotekos struktūroje:

- Administracija – 3;
- Buhalterija – 2;
- Skaitytojų aptarnavimo skyrius – 8;
- Kraštotyros-leidybos skyrius (skyriaus vedėja, bibliotekininkė, redaktorė, dizainerė-maketuotoja, projektų vadovė, Turizmo informacijos centro vadybininkė) – 6;
- Vaikų literatūros skyrius – 5;
- Komplektavimo skyrius – 4;
- renginių organizatorius – 1;
- knygrišys – 1;
- bibliotekinių procesų automatizavimo inžinierius – 1;
- techninis personalas – 5;
- ūkvedys – 1.

2. FONDO FORMAVIMAS

Radviliškio rajono SVB, atsižvelgdama į rajono istorines tradicijas, ekonominę bei kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją, bibliotekos vartotojų reikmes, formuoja universalų dokumentų fondą. Komplektuoja jį iš knygų, periodinių leidinių, rankraščių, vaizdo, garso, kompiuterinių dokumentų. Per metus buvo atliekamas einamasis ir retrospektyvusis fondų komplektavimas.

2.1. Fondo būklė

Iš viso SVB fonde yra 270 591 fiz. vnt. 76 000 pav. dokumentas. Per metus fondas sumažėjo 14 355 fiz. vnt., bet pavadinimų skaičiumi paaugo – 1 228 pav. Viešosios bibliotekos fondas sumažėjo 1 504 fiz. vnt., Šeduvos miesto filialo – 511 fiz. vnt., kaimo bibliotekų fonduose – 12 340 fiz. vnt. Grožinės ir šakinės literatūros santykis pakito 2 procentiniais punktais grožinės literatūros naudai. Periodiniai leidiniai sudaro 12 proc. viso fondo, 3 proc. mažiau nei 2019 m.

Fondai	Fondo dydis		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodiniai leidiniai		Fondo dydis be periodikos
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Proc.	Fiz. vnt.	Proc.	Fiz. vnt.	Proc.	Fiz. vnt.
SVB	270 591	76 000	151 568	56	119 023	44	32 261	12	238 330
VB	97 211	67 076	45 737	47	51 474	53	9 926	10	87 285
MF	21 287	17 879	11 794	55	9 493	45	2 057	10	19 230
KF	152 093	21 985	94 037	62	58 056	38	20 378	13	131 715

2.2. Aprūpinimas dokumentais (be periodinių leidinių)

- Vienam gyventojui tenka 7,8 dokumento (2019 m. – 6,9). Iš jų:
 - mieste – 6,7 dokumento (2019 m. – 6);
 - kaime – 8,9 dokumento (2019 m. – 7,6).
- Vienam gyventojui tenka 0,45 naujai gauto dokumento (2019 m. – 0,18). Iš jų:
 - mieste – 0,29 dokumento (2019 m. – 0,13);
 - kaime – 0,62 dokumento (2019 m. – 0,24).
- Vienam gyventojui tenka 0,15 garsinio ir regimojo dokumento (2019 m. – 0,14). Iš jų:
 - mieste – 0,25 dokumento (2019 m. – 0,25);
 - kaime – 0,04 dokumento (2019 m. – 0,04).
- Vienam gyventojui tenka 0,05 elektroninio dokumento (2019 m. – 0,05). Iš jų:
 - mieste – 0,06 dokumento (2019 m. – 0,06);
 - kaime – 0,04 dokumento (2019 m. – 0,04).

2.3. Dokumentų gautis (be periodinių leidinių)

Fondai	Iš viso		Grožinė lit.		Šakinė lit.	
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
SVB	8 362	3 415	6 428	2 315	1 934	1 100
VB	2 823	2 456	1 873	1 590	950	866
MF	585	577	413	408	172	169
KF	4 954	1 958	4 142	1 556	812	402

Per metus miesto filialas gavo 585 fiz. vnt. 577 pav.

Per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 206 fiz. vnt. 203 pav.

2.4. Per metus gauta 7 386 fiz. vnt. 155 pav. periodinių leidinių:

- VB – 1101 fiz. vnt. 143 pav.;
- MF – 593 fiz. vnt. 77 pav.;
- KF – 5 692 fiz. vnt. 103 pav.;
- per metus kaimo filialas vidutiniškai gavo 237 fiz. vnt. 21 pav.

2.5. Naujai gautų dokumentų procentas fonde (be periodikos)

- SVB – 3,5 % (2019 m. – 2,7 %);
- VB – 3,2 % (2019 m. – 2 %);
- MF – 3,0% (2019 m. – 2,7 %);
- KF – 3,8 % (2019 m. – 3,1 %).

Nauji dokumentai bibliotekos fonde sudaro 0,8 % didesnę dalį nei 2019 m.

2.6. Lėšos, tenkančios vienam gyventojui dokumentams įsigyti

Finansavimo šaltinis	Gauta lėšų (Eur)	Tenka lėšų vienam gyventojui (Eur)
LR kultūros ministerija	60 697	1, 74
Savivaldybė	13 302	0,38
Kiti šaltiniai	9 705	0,28
Iš viso	83 704	2,40

2.7. Dokumentų nurašymas

Fondas	Iš viso	Iš viso	Inventorinti dokumentai	Neinventorinti dokumentai
	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Fiz. vnt.
SVB	30 103	803	13 461	16 642
VB	5 428	531	3 531	1 897
MF	1 689	443	893	796
KF	22 986	221	9 037	13 949

Nurašymo priežastys:

- susidėvėję dokumentai – 12 084 fiz. vnt.;
- turinio požiūriu nebeaktualūs – 17 940 fiz. vnt.;
- vartotojų prarasti (šis faktas atitinkamai įformintas) – 64 fiz. vnt.;
- dėl kitų priežasčių nurašyti dokumentai – 15 fiz. vnt.

Lyginant su 2019 m., nurašyta 11 012 fiz. vnt. daugiau. Daugiausia nurašyta nebeaktualių dokumentų.

2.8. Fondo naudojimas

Fondas	Fondo apyvartos rodiklis					Fondo panaudojimo koeficientas		
	Iš viso	Fondas be periodinių leidinių	Grožinė literatūra	Šakinė literatūra	Period. leidiniai	Grožinė literatūra	Šakinė literatūra	Period. leidiniai
SVB	0,73	0,50	0,64	0,80	2,43	0,9	1,1	3,3
VB	0,71	0,57	0,77	0,66	1,99	1,1	0,9	2,8
MF	0,73	0,58	0,83	0,60	2,15	1,2	0,8	2,9
KF	0,74	0,43	0,55	1,03	2,67	0,8	1,4	3,7

3. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

2020 m. Radviliškio viešosios bibliotekos ir visų jos filialų lankytojai naudojos teikiamomis nemokamomis paslaugomis: dokumentų skolinimosi į namus ir vietoje, konsultavimo, renkantis spaudinius ir ieškant informacijos, atsakymų į pateiktas užklaudas gavimo, supažindinimo su elektroniniu katalogu ir naudojimosi juo, taip pat kartotekos ir informacinės paieškos sistema bibliotekoje, naudojimosi kompiuteriais ir internetu bei elektroninėmis duomenų bazėmis, lankymosi renginiuose, susitikimuose, parodose.

Radviliškio viešosios bibliotekos Skaitytojų aptarnavimo skyrius aptarnauja Radviliškio miesto bei rajono, taip pat kitų miestų gyventojus. Prioritetas teikiamas vartotojų savišvietos, kultūrinėms, laisvalaikio reikmėms. Skyriuje vartotojai yra skatinami naudotis įvairiomis interaktyviomis bibliotekos paslaugomis. Skyrius vykdo projektą „Prisijungusi Lietuva“, kurio metu žmonės skatinami drąsiai jaustis skaitmeninėje erdvėje, pažinti grėsmes ir nepatikimas žinias, kritiškai vertinti informaciją, saugiai ir atsakingai naudotis aktualiomis valstybės teikiamomis e. paslaugomis, nuolat tobulinti skaitmeninius įgūdžius.

3. 1. Vartotojų telkimas

Radviliškio rajone gyvena 34 881 (2019 m. – 35 520) gyventojas.

Radviliškio mieste gyvena 17 742 (2019 m. – 15 167), Šeduvos mieste – 2 537 (2019 m. – 2 570) gyventojai.

Radviliškio rajono aptarnaujamų bendruomenių gyventojų skaičius – 34 440 (2019 m. – 34 929).

2020 m. Viešosios bibliotekos sistemoje buvo užregistruoti 9 373 skaitytojai (2019 m. – 10 189), tai 816 skaitytojų mažiau negu 2019 m. Miesto filiale – 680 (2019 m. – 799), 119 skaitytojų mažiau, kaimo filialuose – 5 219 (2019 m. – 5 467), 248 mažiau, Viešojoje bibliotekoje – 3 474 (2019 m. – 3 923), 449 skaitytojais mažiau.

Tokia ryškių sumažėjimų pagrindinė priežastis – netikėta pandemija.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 27, 2 (2019 m. – 29, 2);
- VB – 22, 9 (2019 m. – 25, 9);
- MF – 26, 8 (2019 m. – 31, 1);
- KF – 31, 2 (2019 m. – 31, 8).

Eil. Nr.	Filialas	Aptarnaujamos bendruomenės gyventojų skaičius	Vartotojų iš viso	Perregistruoti vartotojai	Naujai registruoti	Gyventojų sutelk. %
1.	Alksniupiai	841	252	243	9	30, 0
2.	Aukštelkai	1 023	223	216	7	21, 8
3.	Baisogala	2120	580	523	57	27, 3
4.	Beinorava	417	227	223	4	54, 4
5.	Daugėlaičiai	597	163	156	7	27, 3
6.	Grinkiškis	916	201	158	43	21, 9
7.	Kairėnai	455	158	148	10	34, 7
8.	Kutiškiai	633	159	157	2	25, 1
9.	Pakalniškiai	444	186	181	5	41, 9
10.	Palonai	463	180	170	10	38, 9
11.	Pašušvys	613	130	128	12	21, 2
12.	Pavartyčiai	673	166	155	11	24, 7
13.	Pociūnai	457	190	184	6	41,6
14.	Pociūnėliai	554	256	249	7	46, 2
15.	Raudondvaris	486	177	157	20	36, 4
16.	Sidabravas	851	240	218	22	28, 2
17.	Skėmiai	475	256	248	8	53, 9
18.	Šaukotas	920	217	197	20	23, 6
19.	Šiaulėnai	810	357	338	19	44, 0
20.	Šniūraičiai	429	143	105	38	33, 3
21.	Tyruliai	682	192	190	2	28, 1
22.	Vainiūnai	914	237	205	32	25, 9
23.	Vėriškiai	658	132	117	15	20, 0
24.	Žeimiai	311	187	175	12	60, 1
	Iš viso KF	16 742	5 219	4 841	378	31, 2
25.	Šeduvos MF	2 537	680	621	59	26, 8
	Iš viso MF	2 537	680	621	59	26, 8
26.	Viešoji biblioteka	15 161	3 474	3 187	287	22, 9
	Iš viso SVB	34 440	9 373	8 649	724	27, 2

Didžiausią mikrorajono gyventojų proc. 2020 m. sutelkė tos bibliotekos, kurių mikrorajonai nėra dideli, bet jose lankėsi ir kitų bibliotekų mikrorajono gyventojai: Žeimių filiale – 60,1, Beinoravos – 54, 4.

Mažiausias sutelkimo procentas buvo Vėriškių filiale – 20, 0 (2019 m. – 18,2) ir Pašušvio – 21, 2 (2019 m. – 19,1). Jau kelinti metai būtent šiuose filialuose mažiausiai sutelkiama gyventojų. (palyginus su praeitų metų rodikliais, šiais metais jis buvo kiek didesnis). Priežastys – ir Vėriškiuose, ir Pašušvyje bibliotekininkės dirba puse etato, Vėriškių bibliotekininkė studijuoja neakivaizdiniu būdu, todėl sesijų metu biblioteka nedirba, be to, kaimas sensta. Pašušvio bibliotekoje sutelkimo procentas ypač sumažėjo, nebelikus mokyklos – anksčiau moksleiviai sudarė nemažą skaitytojų dalį.

3. 2. Vartotojų skaičius

	2020 m.	2019 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje iš viso:	3 474	3 923	-449
perregistruoti	3 187	3 479	-292
naujai registruoti	287	444	-157
Miesto filiale iš viso:	680	799	-119
perregistruoti	621	734	-113
naujai registruoti	59	65	-6
Kaimo filialuose iš viso:	5 219	5 467	-248
perregistruoti	4 841	4 943	-102
naujai registruoti	378	524	-146
Iš viso SVB:	9 373	10 189	-816
perregistruoti	8 649	9 156	-507
naujai registruoti	724	1 033	-309
Vaikų (iki 14 metų) SVB:	2349	2 735	-386
Viešojoje bibliotekoje	1016	1 158	-142
Miesto filiale	119	153	-34
Kaimo filialuose	1 214	1 424	-210

Vartotojų sudėtis (proc.)**VB:**

- dirbantieji – 25, 0;
- bedarbiai – 5, 3;
- pensininkai – 9,2;
- moksleiviai, studentai – 52,0;
- neįgalieji – 2, 2;
- kiti – 6, 2.

SVB:

- dirbantieji – 29, 4;
- bedarbiai – 8, 49;
- pensininkai – 12, 0;
- moksleiviai, studentai – 42, 9;
- neįgalieji – 3,19;
- kiti – 4, 0.

3. 3. Lankomumas

	2020 m.	2019 m.	Skirtumas
Viešojoje bibliotekoje	37 545	67 764	- 30 219
Miesto filiale	12 210	20 334	- 8 124

	2020 m.	2019 m.	Skirtumas
Kaimo filialuose	78 490	114 771	-36 281
Iš viso SVB	128 245	202 869	- 74 624

3. 4. Lankomumo rodiklis

	2020 m.	2019 m.
Bendras lankomumo rodiklis SVB	13, 7	19, 9
Viešojoje bibliotekoje	10, 8	17, 3
Miesto filiale	17, 9	25, 4
Kaimo filialuose	15, 0	21, 0

Virtualių apsilankymų skaičius – 47 515.

3. 5. Išduota dokumentų (fiz. vnt., proc.)

	Iš viso		Išduotis į namus		Išduotis vietoje	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	197 555 (2019 m. – 266 253)	93, 4	133 228 (2019 m. – 149 141)	56, 0	64 327 (2019 m. – 117 112)	44, 0
VB	70 478 (2019 m. – 98 078)	36, 8	44 668 (2019 m. – 50 444)	51, 4	25810 (2019 m. – 47 634)	48,6
MF	15 537 (2019 m. – 24 084)	9, 0	12 373 (2019 m. – 14 862)	61, 7	3 164 (2019 m. – 9 222)	38, 3
KF	111 540 (2019 m. – 144 091)	54, 1	76 187 (2019 m. – 83 835)	58, 2	35 353 (2019m.– 60 256)	41, 8

Grožinės ir šakinės literatūros leidinių išduotis be periodikos

	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra	
	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB	97 004	49, 1	22 100	11, 2
VB	35 954	53, 8	14 809	21, 0
MF	9 735	62, 6	1 377	8,9
KF	51315	46, 0	5 914	5, 3

Periodinių leidinių išduotis

	Periodiniai leidiniai	
	Fiz. vnt.	%
SVB	78 451	39, 7
VB	19 715	28, 0
MF	4 425	28, 5
KF	54 311	48,7

3. 6. Skaitomumo rodiklis

- SVB – 21, 0 (2019 m. – 26,1);
- VB – 20, 3 (2019 m. – 25, 0);
- MF – 22,8 (2019 m. – 30, 1);
- KF – 21, 4 (2019 m. – 26, 4).

3. 7. Darbo vietų skaičius vartotojams, įskaitant kompiuterizuotas

	Darbo vietų skaičius vartotojams				Kompiuterizuotų darbo vietų skaičius darbuotojams
	Iš viso	Iš jų – kompiuterizuotų darbo vietų skaičius			
		Iš viso	Prijungtų prie tinklo	Su interneto prieiga	
SVB	332	159	100	100	59
VB	52	18	18	18	32
MF	18	10	8	8	2
KF	262	99	74	74	25

3. 8. Vartotojų orientavimas ir apmokymas

2020 m. SVB apmokyti ir konsultuoti 2 643 gyventojai.

Iš jų:

- 2 063 dalyvavo skaitmeninio raštingumo mokymuose;
- 580 suteiktos skaitmeninio raštingumo konsultacijos.

SVB vartotojų mokymo naudotis paslaugomis, kompiuterine įranga ir kt. valandų skaičius – 4 368.

Radviliškio viešoji biblioteka, įgyvendindama projektą „Prisijungusi Lietuva“, sėkmingai moko gyventojus naudotis informacinėmis technologijomis, internetu bei jo teikiamomis galimybėmis. 2020 m. apmokyty 64 pradedančiųjų ir 154 pažengusiųjų grupės.

4. PRIEIGA IR SĄLYGOS

Darbo valandos:

- VB – 8–18;
- filialuose (vidutiniškai) – 10–18.

Darbo dienos:

- VB – I–VI;
- filialuose (vidutiniškai) – I–VI.

TBA (tarpbibliotekinis skolinimas šalies viduje):

- išsiųsta užsakymų – 11;
- gauta dokumentų – 11; originalų – 10, kopija – 1;
- gauta užsakymų iš kitų bibliotekų – 12;
- išsiųsta – 12 kopijų.

5. RENGINIAI

	Renginiai 2020 m.				Lankytojų skaičius
	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai	
SVB	728	66	240	422	22 009
VB	190	3	92	95	10 138
MF	37		17	20	269
KF	501	63	131	307	11 602

5.1. Renginiai Viešojoje bibliotekoje

Radviliškio viešoji biblioteka per 2020 m. surengė 190 renginių. Per metus bibliotekoje apsilankė 33 ekskursijos, kuriose dalyvavo 1 306 lankytojai. Dailės ir fotografijų parodų, eksponuotų Paveikslų galerijoje, buvo 24, jų lankytojų – 868. Knygų pristatymų ir susitikimų su žymiais žmonėmis – 3, jų lankytojų – 139.

Iš viso organizuotos 95 įvairios parodos: Konferencijų salės Paveikslų galerijoje, Skaitytojų aptarnavimo, Vaikų literatūros bei Kraštotyros-leidybos skyriuose.

Pateikiame platesnius renginių aprašymus, kurie ataskaitiniais metais, mūsų manymu, buvo įdomesni, labiau įsimintini.

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos kolektyvas formuoja naują tradiciją – radviliškiečiai jau trečius metus pirmieji sutinka Valstybės dieną. Rajono gyventojai bei Radviliškio svečiai liepos 6-osios išvakarėse buvo kviečiami ateiti naktį į miesto aikštę pademonstruoti vienybę bei meilę Lietuvai ir, visiems giedant „Tautišką giesmę“, kartu sutikti Mindaugo karūnavimo dieną.

Šiemet J. Marcinkevičiaus istorinė drama „Mindaugas“ pristatyta per muziką, išraiškingą žodį, pasitelkiant šiuolaikiškumą, skirtingus muzikos stilius, bendrą profesionalių atlikėjų ir meno besimokančių mokinių darbą. Žiūrovai projektą „Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“ išvydo neįprastoje erdvėje – Radviliškio miesto Aušros aikštėje. „Mindaugo“ tekstą skaitė radviliškietis aktorius Rokas Petrauskas. Vyrų vokalinei grupei „Quorum“ pritarė Radviliškio muzikos mokyklos vaikų choras (vadovė – Inga Petrauskienė), meniniam projektui šiuolaikiškumo, išskirtinumo ir unikalumo suteikė grupė „Violin Beats“, apjungianti smuiko, vokalinės perkusijos (*beatbox*) ir elektronikos garsus. Visa tai parodė, kaip visiškai skirtingi menų stiliai, kartos, profesionalumas susijungia ir dera tarpusavyje. Judesį aikštėje kūrė ir save su Mindaugu tapatino choreografas, Klaipėdos universiteto Menų akademijos Šokio katedros šokio magistras Taurūnas Baužas.

Kiek kitaip nei anksčiau Radviliškio viešoji biblioteka 2020 m. šventė Vasario 16-ąją. Vasario 13-ąją į tai šventei skirtą savo renginį „Geltona, žalia, raudona“ ji pasikvietė kitų miesto bendruomenių komandas: Pagalbos šeimai centro, Lizdeikos gimnazijos, Vinco Kudirkos progimnazijos, Gražinos pagrindinės mokyklos, sveikuolių klubo „Atgaja“, Trečiojo amžiaus universiteto. Renginio vedėja Vaida Balčiūnaitė susirinkusiesiems akcentavo švenčiamos istorinės datos reikšmę, svarbą Lietuvai ir kiekvienam jos piliečiui, priminė pagrindinius šios laisvės dienos simbolius.

Dalyviams buvo pasiūlyta drauge pasvarstyti apie geltonos, žalios, raudonos ir kitų spalvų mūsų valgomą maistą, jo įtaką mūsų organizmui, sveikatai, nuotaikoms. Savotiška gide tuose mintijimuose buvo Radviliškio technologijų ir verslo mokymo centro virėjų profesijos mokytoja Daiva Petrauskienė. Ji žodžiu ir skaidrėmis aiškino vakarui parinktą temą „Maistas ir spalvos“.

Tada beliko visa, kas išgirsta, sulygtinti su tuo, kas savo valandos laukė ant komandų šventišku staliukų. Kiekvieną jų ir pagamintus teminius valgius išradingai, linksmai, kartu informatyviai pristatė visų dalyvavusių bendruomenių atstovai.

Viešoji biblioteka, sumaniusi neįprastai švęsti istorinę mūsų valstybei datą, padėjo dalyviams už paremtą iniciatyvą ir parodytą kūrybiškumą. Bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė visoms komandoms, svečiams įteikė padėkos raštus.

Vasario 21-osios popietę Radviliškio viešosios bibliotekos pilnutėlė salė buvo apimta rimties. Besirenkančius buvusius tremtinius, politinius kalinius, šaulius, senjorus, pedagogus, kultūros atstovus, kitus miesto bei rajono gyventojus, svečius susikaupti iškart nuteikė fotoparoda, kurios stendai vaizdžiai liudijo tragiškus tautos istorijos puslapius. Netrukus suskambo Radviliškio Vaižganto progimnazijos muzikos mokytojo Tomo Kanapinsko atliekama lyrinė melodija. Po jos tylą suvirpino Šiaulių „Juventos“ progimnazijos mokytojos Editos Valaitienės skaitomos jos senelio, laisvės kovų dalyvio, pagrindžio spaudos platintojo Stanislovo Alksnio laiškų ištraukos... Taip tąkart čia prasidėjo renginys „Lietuvių tremties ir kalinimo vietos Sibire ir Kazachstane“ – susitikimas su bendrijos „Lemtis“ nariais, ekspedicijos „Kazachstanas 2019“ dalyviais: Gintautu Alekna, jau minėta Edita Valaitiene, Danguole Pėčeliene, Algirdu Šadausku, Andriumi Šakinsku, Ugne Gontaite.

Į renginį atvyko Radviliškio rajono savivaldybės mero pavaduotojas Mindaugas Pauliukas. Jis pirmasis prisilietė prie renginio temos, akcentuodamas mūsų tautos patirtos tremties tragediją. Kaip pats teigė, tremties vietos Kazachstane jam kelia ypač daug emocijų, jaudinančių prisiminimų, nes jas yra lankęs, daug apie jas girdėjęs skaudžių nepamirštamų istorijų, kai trejus metus dirbo Kazachstane konsulu, bendravo su tenyščiais žmonėmis.

Praėjusių metų liepos pabaigoje bendrijos „Lemtis“ nariai, Mažeikių rajono Židikų Marijos Pečkauskaitės gimnazijos mokytojų ir mokinių komanda bei pedagogai iš Klaipėdos, Neringos, Radviliškio dalyvavo ekspedicijoje į Kazachstaną, kur buvo ištremta, iš kur nebegrįžo daugybė lietuvių. Dabar ekspedicijos dalyviai susirinkusiesiems žodžiu bei filmuota medžiaga pristatė savo patirtus įspūdžius. Tai klausytojus tarsi nuvedė į ten buvusių nutremtų, kalėjusių lietuvių vietas, įgalino pamatyti dažnai jau gana liūdnai atrodančias jų palaidojimo vietas.

Po renginio dalyvių pasisakymų bei pasakojimų, bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė padėkojo visiems už šį prasmingą susitikimą – savitą istorijos pamoką, už kilnią ir reikšmingą ekspedicijų dalyvių veiklą, tautos istorijos saugojimą ir įteikė padėkos raštus.

Vasario 25-ąją Radviliškio rajono savivaldybės viešojoje bibliotekoje įvykęs renginys susirinkusiuosius panardino į jautrių pamąstymų, paliečiančių sielos gelmes, laiką. Tokį jį dovanojo susitikimas su Airijoje gyvenančia išeive, eilių ir esė kūrėja Jūrate Gembutiene (Deivina Orchide) ir jos knyga „Palieski angelo sparnus“.

Viešnia radviliškiečiams pristatė pačios sukurta vaizdo medžiagą, kuri papasakojo apie jos gyvenimą, praradimus ir atradimus, spalvingą asmenybę, pagrindines gyvenimo nuostatas, dabar išeivijoje sėkmingai plėtojamą verslą. Vakaro metu kalba sukosi apie vaikus, sergančius vėžiu, besigydančius ligoninėse, sveikstančius ar, deja, jau palikusius mūsų pasaulį. Jūratė Gembutienė savo veikla, ryšiais, parama siekia aktyviai padėti jiems, jų šeimoms ir tam skatina visus, plačiai perduodama žinutę, kad svetimo skausmo nėra. Jos knyga „Palieski angelo sparnus“ skirta būtent tam. Kaip pati teigė, mintį kurti tokios temos eilėraščius ją paskatino pergyvenimai dėl segančių vėžiu vaikų, dėl jų skausmo, susižavėjimas tų „mažųjų didvyrių“ tvirtybe, jiems pasiaukojančiais žmonėmis. Ilgainiui tai padiktavo ir knygos idėją, padrąsino visame pasaulyje ieškotis išeivių lietuvių fotomenininkų, kad knygai paaukotų savo vertingų, iškalbingų nuotraukų. Knygos autorė 20 proc. nuo parduotų knygų sumos nutarė skirti paramos ir labdaros fondui „Mamų unija“, kuris rūpinasi vėžiu sergančiais vaikais, jų tėvais.

Vakaro dalyviai, dėkodami už viešnios, jos komandos kilnią, prasmingą misiją, prisidėjo prie to, pirkdami pristatytąją knygą, dalyvaudami renginyje surengtoje loterijoje. Paremdama šią labdaros idėją, knygų savo lėšomis nupirko, Radviliškio viešajai bibliotekai padovanojo jos ilgametė rėmėja Elona Vaišnienė (JAV).

Radviliškio viešoji biblioteka po ilgo karantininio laikotarpio birželio 30 d. savo lankytojus pakvietė į vakarą-susitikimą su rašytoju, pozityvistu Jaronimu Lauciumi. Susitikimo tema – „Vaistažolių terapija“. Susitikimas surengtas, įgyvendinant Viešosios bibliotekos projektą „Biblioterapija – tai dar viena galimybė“.

Vakaro svečias kalbėjo apie savo ir kiekvieno žmogaus pozityvumo paieškas kasdieną. Minčių higiena, egoterapija – rūpestis savo emociniu pajėgumu, taip pat vaizdinių kuriamoji jėga ir kiti pozityviosios energijos principai yra veiksmingi sveikatos talkininkai. Naudotis jais, vadinasi, būti ne tik gydomiems, bet ir gydytis savyje slypinčia kuriamąja galia. Susitikimo pabaigoje lektorius pristatė savo išleistas knygas, atsakė į renginio dalyvių klausimus.

Metų pradžioje, sausio 27 d., Radviliškio viešosios bibliotekos Konferencijų salėje gausiai prisirinko įvairaus amžiaus radviliškiečių, Tokio jų susidomėjimo sulaukė bibliotekos kvietimas susitikti su žinomu dizaineriu, kirpėju ir visažistu, kraštiečiu Liutauru Salasevičiumi bei dalyvauti kūrybinėse dirbtuvėse „Rūbų „atgimimas“.

Šiltai dalyvių sutiktas, Liutauras Salasevičius šią temą tarsi įvilko į praktinį pavidalą, papasakodamas apie savo sukurtas ir visuomenei plačiai pristatytas rūbų kolekcijas, pademonstruodamas drabužių, jo išradingai prikeltų antram gyvenimui, jau dėvėtiems pritaikant naujų detalių, spalvų, panaudojant lyg ir netikėtas medžiagas – seną užuolaidą, netyčia sugadintus džinsus ar panašiai.

Netrukus užvirė ir konkretus darbas: iš renginio organizatorių paruoštų padėvėtų rūbų, užuolaidų, kitų medžiagų ir dekoratyvinių priemonių imta kurti naujus, stilingus, išsiskiriančius apdarus. Dizaineris visiems „modeliuotojams“ geranoriškai patarinėjo, aiškino, pats rodė, kaip ir ką galima įdomiau padaryti. Tarp uoliai ir noriai triūsiančiųjų buvo nemažai mokyklinio jaunimo, tuo susidomėjusių mokytojų, kitų radviliškiečių. Kaip teigė kai kurie dalyviai, ši savotiška pamoka buvo ne tik įdomi, bet ir naudinga.

Radviliškio viešoji biblioteka jau ne pirmus metus dalyvauja tarptautiniame projekte „Global Education Goes Local“ ir organizuoja globaliojo švietimo veiklas, supažindinančias su darnaus vystymosi tikslais ir globaliojo pilietiškumo svarba bendruomenėse. Šis užsiėmimas ir buvo vienas iš projekto renginių.

L. Salasevičius Radviliškyje lankėsi nebe pirmą kartą. Itin įsiminusi jo viešnagė 2017-aisiais, kai 450-ąjį jubiliejų švenčiančiam Radviliškiui dizaineris pristatė savo sukurtą drabužių kolekciją.

Radviliškio krašte „Poezijos pavasario 2020“ sulaukėme visai neįprastu laiku – rugpjūčio 8-ąją. Išbandymų sklidinas karantino laikas buvo benustelbiąs dažno mintis apie šį tradicinį literatūrinį festivalį. Ir visgi jis įvyko, keliavo per Lietuvą, pristatydamas saviškius ir iš svetur atvykusius kūrėjus. Poezijos paukštė neaplenkė ir Radviliškio rajono. „Poezijos pavasario“ renginys šeštadienio priešpieť kvietė Viešosios bibliotekos kiemelyje.

Šventę atliktais muzikiniaiis kūriniais pradėjo kraštiečių vokalistė Toma Pauraitė.

Susirinkusiuosius užtvindė jaunųjų kūrėjų poezija: poetės-vertėjos Marijos Mažulės, poetų Toms Treibergs (Latvija), Lauros Kromalcaitės, Simono Bernoto, Tomo Petrulio, prie kurių

kūrybos skaitymų labai pritiko bardo Povilo Girdenio atliekami kūriniai. Atvykusiems kūrėjams įteikta Radviliškio rajono savivaldybės ir Viešosios bibliotekos atminimo dovanų. Renginyje veikė bibliotekos parengta literatūros paroda „Atkurtos Lietuvos „Poezijos pavasarių“ laureatai. Popietę šie tarptautinio poezijos festivalio dalyviai buvo pasitikti Pašušvio kultūros namuose.

„Poezijos pavasarį 2020“ organizavo Lietuvos rašytojų sąjunga ir Rašytojų klubas. Tai – vienas seniausių Europoje nenutrūkstamai organizuojamų literatūros renginių – ši tradicija sėkmingai tęsiama jau 56-erius metus ir, neskaičiuojant kai kurių pertraukų, ji vis neaplenkia ir Radviliškio krašto.

Rugsėjo 18 d. Radviliškio viešoji biblioteka gyveno pasakose. Čia vyko jau tradicinis tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“ Kas kartą vis kitoks šis pamėgtas renginys ir dabar išsiskyrė iš ankstesniųjų: padaugėjo dalyvių, pajvairėjo jų amžius, atstovaujamos vietovės. Tarp dalyvių sulaukta Radviliškio lopšelių-darželių „Žvaigždutė“, „Eglutė“, Vaižganto ir Vinco Kudirkos progimnazijų, Gražinos pagrindinės mokyklos, Lizdeikos gimnazijos, Trečiojo amžiaus universiteto, Daugyvenės kultūros istorijos muziejaus-draustinio atstovų, pasakorių iš Joniškio, Kauno bei Panevėžio, pasitelkdami šiuolaikines technologijas savo pasirinktas ar sukurtas pasakas sekė netgi jų mėgėjai iš Vokietijos, Baltarusijos ir Sakartvelo. Visam šiam gražiam dalyvių būriui ir iš jų sekamų pasakų susidariusiai įvairiaspalvei pusdienio programai gana nuotaikingai, kūrybiškai „dirigavo“ čempionato vedėjas, aktorius Vladas Baranauskas. Ir dalyvius, ir jų rengėjus bei sirgalius labai pamalonino atvykusi itin solidi, kvalifikuota komisija: žinoma etnologė, Gražina Kadžytė, taip pat Bernadeta Lukošūtė, dar žinoma kaip Teta Beta – Lietuvos aktorė, radijo ir televizijos diktorė, radijo ir televizijos vaikų laidų vedėja, ir Laima Verbickienė, Radviliškio Lizdeikos gimnazijos lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja ekspertė.

Daugiau kaip pora dešimčių dalyvių varžėsi trijose amžiaus grupėse – vaikų, tėvų ir senelių.

Kiekvienoje jų komisija pagal čempionato nuostatus išrinko nugalėtoją. Vaikų grupėje čempiono vardu tituluota Karolina Adomaitytė (rengė mokytoja Rasmuta Valčiukienė), tėvų – svečias Gediminas Andrašiūnas iš Joniškio kultūros centro Kirnaičių skyriaus, senelių – Neringa Kestenienė iš Radviliškio dailės mokyklos ir Genovaitė Tamošiūnienė, Trečiojo amžiaus universiteto Radviliškio skyriaus senjorė. Jiems įteikti nugalėtojų sertifikatai, organizatorių ir rėmėjų prizai, kitos dovanos. Padėkos raštais, suvenyrais apdovanoti visi čempionato dalyviai. Pagal projektą vėliau išleista visų jų sektų pasakų įrašų kompaktinė plokštelė.

5.2. Parodos Viešojoje bibliotekoje

Viešosios bibliotekos Konferencijų salės Paveikslų galerijoje surengtos 24 parodos: dailininko Rimanto Daugino tapybos darbų paroda „Švelnumas“; šalies pedagogų kūrybinių darbų paroda „Kaukių balius“; kūrybos darbų paroda „Esame cuatro“; Radviliškio dailės mokyklos mokinių darbų paroda „Pavasario nuojauta“; Stasės Gudauskienės skarelių paroda „Spalvingosios močiutės skaros“; Virginijaus Baukio medžio drožinių paroda „Medžio formos“; menininkės Erikos Petunovienės-Aytes virtuali paroda „Kolorama“; grafiko, tapytojo, knygų iliustratoriaus Vladislovo Žiliaus virtuali kūrybos paroda „Atminties spalvos“; Marijonos Svetikienės virtuali kūrybinių darbų paroda „Nėrinių žiedai“; Gintauto Alekno virtuali fotografijų paroda „Kur gyveno lietuviai“; Kristinos Sereikaitės virtuali fotografijų paroda „Stichijos. Detalė – Benas Šarka“; Eglės Hincaitės virtuali kūrybinių darbų paroda „Kodai“; dailininko, tapytojo, grafiko Vytauto Jono Vincevičiaus virtuali abstrakcionistinių grafikos darbų paroda; vasaros plenero kūrybinių dirbtuvių bendraminčių mišrios technikos darbų paroda „Kelionė į Šventąją Žemę“; ekspedicijos į Kazachstaną vadovo Gintauto Alekno fotonuotraukų paroda „Kur gyveno lietuviai“; Liudmilos Kirschner tapybos paroda „Žmogus tarp mūsų II“; keramikos darbų paroda „Molio monai“; kraštietės Laimos Verbliugevičiūtės-Sendrauskienės lino nėrinių paroda „Tekstai ir tekstilė“; fotografijų paroda „Diaspora: istorija, tragedija, paveldas“ (paroda skirta Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos

metams, parengta iš valstybinio Vilniaus Gaono žydų istorijos muziejaus fondų); fotografijų konkurso „Žemės žaizdos“ dalyvių darbų paroda; molio kūrėjų virtuali paroda „Molio monai“.

Skaitytojų aptarnavimo skyriuje paruoštos 36 literatūros parodos, kuriose eksponuota 600 įvairių dokumentų. Svarbesnės, įsimintinesnės: „2020-ieji – Mokyklų bendruomenių metai“; „2020-ieji – Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metai (Vilniaus Gaonui Elijahu Ben Salomonui Zalmanui – 300 (1720–1797)“; „Skaitome Žemaitę... (Lietuvių literatūros klasiškai Žemaitėi – 175 (1845–1921)“; „Ilgesys – ta giesmė... (Poetui, žurnalistui Pauliui Širviui – 100 (1920–1979)“; „Kauno fotografijos galerija“; „2020-ieji – Ateitininkų metai“; „Pasakos gyvena dėl žmogaus... ir žmoguje... (Tradiciniam tarptautiniam pasakų sekimo čempionatui. Pasakos suaugusiems)“.

Parodos Vaikų literatūros skyriuje: Tautodailės metams skirta Šiaulėnų M. Šikšnio gimnazijos mokytojos Birutės Arbušauskienės pintų juostų paroda; Radviliškio miesto kultūros centro „Drožybos“ būrelio narių darbų paroda (vadovas – Eugenijus Arbušauskas); Žaislotekoje – Tyrulių gyventojos Birutės Tamošiūnienės darbėlių iš antrinių žaliavų paroda „Pavasaris žiemą“; miesto lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ „Ančiukų“ grupės vaikų piešinių paroda „Žiemuželės paslaptys“; Vinco Kudirkos progimnazijos 2R klasės darbų paroda „Linksmieji peliukai“; tarptautinio priešmokyklinio ugdymo grupių auklėtinių ir pradinių klasių mokinių dailės darbų konkurso „Lietuvių skaičiuočių pynė 2020“ laimėtojų ir laureatų kūrybinių darbų paroda; interjerinių lėlių paroda „Susipažinkime: aš – interjerinė lėlė“ (Linos Videckienės iš Mažeikių); Radviliškio miesto lopšelio-darželio „Žvaigždutė“ „Lapiukų“ grupės vaikų piešinių paroda „Mano gimtasis miestas“; miesto lopšelio-darželio „Eglutė“ „Ežiukų“ grupės vaikų ir tėvelių kūrybinių darbų paroda „Gėlės“; radviliškietės skaitytojos Gražinos Antanaitienės tautodailės paroda; neformaliojo vaikų švietimo programos kūrybinių darbų paroda „Karantinas – ne kliūtis kūrybai“ (vadovė – Genė Stugienė); V. Kudirkos progimnazijos 6 klasės moksleivės tapybos darbų paroda „Gamtos harmonija“; Erikos Laurinavičiūtės-Šuklinskienės iš Kauno virtuali veido kaukių paroda „Mes gyvi“; Žaislotekos lankytojos Rugilės Klebertytės keramikos darbėlių paroda „Mažos rankelės sušildo molį“; Irenos Butvilienės autorinių lėlių paroda; lopšelio-darželio „Eglutė“ „Ežiukų“ grupės vaikų ir tėvų kūrybinių darbų paroda; V. Čižikienės ugdytinių darbų paroda.

5.3. Renginiai Viešosios bibliotekos filialuose

Per 2020 m. miesto ir kaimo filialuose suorganizuoti 538 renginiai, iš jų – 327 parodos.

2020-ieji kai kuriems Viešosios bibliotekos filialams buvo jubiliejiniai, tačiau savo gyvavimo sukaktį paminėti spėjo tik Beinoravos biblioteka, o kitiems filialams sutrukdė karantinas.

Rugpjūčio 21 d. įvyko Beinoravos 50 metų jubiliejaus šventė. Į ją, pavadintą „Sugrįžkime

savos istorijos takais...“, atvyko Radviliškio rajono savivaldybės meras Antanas Čepononis, Sidabravo seniūnijos seniūnas Vidmantas Blužas, daug kitų svečių bei bendruomenės atstovų. Jubiliejinė šventė vyko gražiai papuoštame bibliotekos kiemelyje. Ją pradėjo jaunieji bibliotekos lankytojai, įnešdami penkis židinius, simbolizuojančius penkis bibliotekos dešimtmečius. Bibliotekininkė Rima Lukoševičiūtė pristatė Beinoravos bibliotekos istoriją. Beinoravos bibliotekos veiklą, pastangas telkti gyventojus įvertino Radviliškio viešosios bibliotekos direktorės pavaduotoja Vida Marcinkienė, įteikdama padėkas bibliotekos rėmėjams bei pagalbininkams.

Atsakingai kaimų bibliotekos su savo bendruomenėmis ruošėsi valstybinėms šventėms, kitoms svarbioms datoms. Sidabravo biblioteka prisijungė prie visuotinės pilietinės akcijos „Atmintis gyva, nes liudija“. Sausio 13-ąją, lygiai 8 val. ryto, bibliotekos languose uždegτος atminimo žvakutės, simbolizuojančios laisvės gynėjų laužus prie šalies parlamento.

Rytmetį į Sidabravo biblioteką susirinko Sidabravo kultūros namų darbuotojai, aktyviausi miestelio gyventojai paminėti Laisvės gynėjų dieną. Tarp susirinkusiųjų buvo tragiškuose įvykiuose žuvusiojo Tito Masiulio tolimi giminaičiai, kurie papasakojo apie jį, kaip gabų, draugišką žmogų, labai mylėjusį kaimą. Akcijos dalyviai dalijosi ir savais 1991-ųjų sausio 13-osios prisiminimais. Renginyje tarsi sugrįžta prie praeities dienų, kurios gyvos atmintyje ir širdyje.

Liepos 6-oji – Lietuvos valstybės diena – Vėriškiuose buvo skirta pramogoms, drauge pasibūti, pabendrauti. Kad šventė būtų įdomi, vyktų sklandžiai, reikėjo suvienyti kaimo bendruomenės narių, jaunimo ir vietos bibliotekos pajėgas. Bendras sumanymas buvo toks: dalyviai pasidabina tautiniais rūbais ar kitais akcentais: papuošalais, skaromis, šiaudinėmis skrybėlėmis ir pan. Vėriškių kaimo jaunimas sukūrė išradingą šventinę fotosieną tautiniais motyvais, prie kurios galėjo nusifotografuoti kiekvienas norintis. Kaimo biblioteka sumanė įrengti šventinę mini bibliotekėlę, kuri simbolizavo ne tik skaitymą ir domėjimąsi literatūra, bet ir draugiškumą, bendruomeniškumą.

Į šventę atvyko daug svečių. Iš Šeduvos sulaukta tenykščio Kultūros ir amatų centro kolektyvo, iš Radviliškio – kultūros centro šokių kolektyvų „Šelmiai“ ir „Šelmiukai“, iš Vilniaus – Lietuvos viešųjų bibliotekų vykdomo projekto „Prisijungusi Lietuva“ atstovų. Į šventę projekto atstovai atvažiavo su interaktyvia viktorina ir dovanomis. Viešosios bibliotekos Vėriškių filialo bibliotekininkė Rūta Grigaitienė akcentavo, kad mokytis niekada ne vėlu, ir pakvietė vėriškiečius užsirašyti į bibliotekoje rengiamus skaitmeninio raštingumo mokymus.

O lygiai 21 valandą jau 12-tą kartą Vėriškių kaimo gyventojai prie plevėsuojančios Lietuvos valstybės vėliavos kartu giedojo „Tautišką giesmę“. Visų nuotaika buvo pakili, jautėsi žmonių bendrystė.

Galima sakyti, jog tradicine tapo ir Žolinės šventė Sidabravo kaime. Ji ir šiais metais, rugpjūčio 14 d., nuskardėjo Sidabravo bendruomenės kiemelyje. Šventę vedė Sidabravo kultūros specialistė Daiva Staškūnienė su bibliotekininke Jūrate Kurandiene.

J. Kurandienė susirinkusiesiems priminė, kad 2020-ieji paskelbti habilituotos biologijos mokslų daktarės, vienos garsiausių šalies žolininkių Eugenijos Šimkūnaitės metais. Šios šviesuolės 100-ųjų gimimo metinių proga šventėje supažindinta su jos biografija, veikla, nuopelnais, parašytais knygomis, kvietė pastarųjų paroda.

Kultūros specialistė D. Staškūnienė papasakojo, kad Žolinė – tai metas, kai susitinka vasara ir ruduo, kad, įvedus krikščionybę, ši diena sutapatinta su Švč. Mergelės Marijos dangun ėmimu, kad tąkart dėkojama už žemės subrandintą, dangaus palaimintą ir žmonių triūsu pelnytą derlių. Skambant gyvos muzikos akordams, aktyviausios Sidabravo kaimo gyventojos iš susineštų lauko, daržų ir darželių gėlių pynė Žolinės vainiką, papuošusį šventę.

Vasario 8 d. Pakalniškių kaimo bendruomenėje vyko renginys „Išsaugota šeimos istorija“, skirtas Vilniaus Gaono ir Lietuvos žydų istorijos metams paminėti. Į renginį atvykę kraštiečiai broliai Rimas ir Gintaras Paluckai pasidalijo prisiminimais apie savo senelius Liudoviką ir Stanislovą Paluckus, gyvenusius Šniukonių kaime. Išsaugoję žmogiškumą ir rizikavę savo gyvybėmis, jie Antrojo pasaulinio karo metais išgelbėjo žydaitę Sulamitą Nolienę ir jos sūnų. Po mirties, 2018-aisiais, šiems šniukoniečiams suteikti Pasaulio Tautų Teisuolio vardai.

Renginyje tarsi atgimė visa išskirtinė istorija... Šeduvoje prasidėjus žydų persekiojimams ir naikinimui, kunigas prelatas Mykolas Karosas bandė gelbėti jų šeimas nuo tragiško likimo. Žydę Sulamitą Nolienę jis paslėpė Šeduvos bažnyčios rūsyje, už didžiojo altoriaus. Po kelių dienų kunigas jai surado patikimesnį prieglobstį: susitarė su atokiame Šniukonių kaime gyvenusia Liudovikos ir Stanislovo Paluckų šeima, auginusia savo mažamečius vaikus, kad paslėptų nelaimėlę. Sulamita šioje šeimoje ir praleido visus karo metus, pagimdė sūnų. Vėliau su sūnumi Pinchu, saugumo sumetimais pakrikštytu Petriuku, išvyko gyventi į Šiaulius, po to – į Vilnių,

Lenkiją, o galiausiai – į Izraelį. Dabar S. Nolienė jau mirusi. Sūnus – architektas, dailininkas, niekada nepamiršęs Lietuvos ir geradarių Radviliškio krašto gyventojų, juos išgelbėjusių nuo mirties.

L. Paluckienė padėjo pabėgti iš Šiaulių geto ir dar vienam žydai, Šeduvos batsiuviui Kirpičnikui, kurį taip pat priglaudė savo namuose.

Rimas ir Gintaras Paluckai renginyje papasakojo apie visa tai, apie savo senelius, demonstravo jiems Izraelio ambasadoriaus Lietuvoje Amir Maimon įteiktą Pasaulio Tautų Teisuolio medalį ir garbės raštą, skaitė išsaugotus susirašinėjimų su išgelbėtais žydais laiškus, rodė išlikusias savo senelių, žydės Sulamitos, jos sūnaus Pincho, batsiuvio Kirpičniko fotografijas.

Renginyje dalyvavo Šniukonių, Raginėnų ir Pakalniškių kaimų gyventojai, buvę kaimynai, tie žmonės, kurie gerai pažinojo Paluckų šeimą. Renginiui pasibaigus, prie arbatos puodelio dar ilgai visi bendravo, dalijose mintimis, prisiminimais. Bibliotekoje veikė kraštotyros paroda „Išsaugota šeimos istorija“.

Rugpjūčio 30 d. Šeduvos miesto parke jau penktą kartą vyko „Mėlynasis šeimų piknikas“. Jo metu atidarytas pirmasis Šeduvoje „Knygų namelis“. „Knygų namelių“ idėją inicijavo ir paskleidė Radviliškio viešosios bibliotekos įgyvendintas projektas „Kūrybiškumo skatinimas skaitymu“, dalinai finansuotas Lietuvos kultūros tarybos. Šeduvoje „namelį“ pagamino ir pastatė rėmėjai – Šeduvos miesto seniūnija. Pirmąsias knygas įdėjo Radviliškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojas Justinas Pransys, Šeduvos miesto seniūnė Edita Mančiauskė ir Radviliškio viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė.

„Knygų namelio“ duris gali praverti kiekvienas, norintis skaityti ar savo knygomis pasidalyti su kitais. Vieta – Šeduvos miesto parkas – pasirinkta neatsitiktinai: čia visuomet yra žmonių, šalia įrengti treniruokliai, vaikų žaidimų aikštelė. Tai stiprina viltį, kad „Knygų namelis“ niekada nestokos besidominančiųjų knyga.

Baisogaloje, kaip ir kitur, paskelbus karantiną, bibliotekos renginiai persikėlė į virtualią erdvę. Parengtos virtualios parodos: „Baisogala (praeitis ir dabartis)“, „Akimirkos su Baisogalos biblioteka“, „Holokausto istorija knygose“, mokytojos Audronės Kudžmnaitės mokinių darbų paroda „Portretas kitaip“, „Ažūriniai netikėtumai“, „Po kauke“, Sigito Mikučio nuotraukų paroda „Nakty“.

Baisogalos biblioteka kvietė dalyvauti virtualiame konkurse „Skaitau ir rudenį...“. Dalyviai turėjo atsiųsti nuotraukų, kuriose atsispindėtų knygų skaitymas rudenį. Konkursui pateiktos nuotraukos spalio 20 d. buvo pristatytos Baisogalos bibliotekos feisbuko paskyroje, sukuriant konkursui skirtą nuotraukų albumą.

Parodos filialuose

Šiais metais, paskelbus karantiną, filialų bibliotekininkai daugiau dėmesio skyrė parodoms rengti, jų būta ne tik bibliotekos patalpose, bet ir bibliotekos svetainėje ar feisbuko paskyroje.

Aukštelkų bibliotekoje savo fotografijų parodą „Laiko žingsniai“ surengė Virginijus Chlebauskas, paveikslų parodą „Suveltos mintys“ – mokytoja Žydra Jomantienė, darbų, skirtų Tolerancijos dienai, – Radviliškio Vinco Kudirkos progimnazijos Aukštelkų skyriaus mokiniai.

Pakalniškių bibliotekoje spalio–lapkričio mėnesiais veikė Prienų rajono Stakliškių miestelio gyventojų Aleksandro Lukjančuk grafikos darbų paroda; sausio–kovo, balandžio–rugsėjo mėn. lankytojus džiugino Rasos Remeikaitės fotografijų paroda „Kelionių akimirkos“; gruodžio mėn. – Inos Burbaitės fotografijų paroda „Muziejaus vasara“.

Pavartyčių kaimo bibliotekoje sausio mėnesį veikė asociacijos Pavartyčių bendruomenės kimekomi technika atliktų darbų paroda „Žiemos pasaka“; Tautodailės metams skirta šeduvės tautodailininkės Jūratės Karalienės keramikos ir odos darbų paroda.

Raudondvario filialas parengė apžvalginę virtualią parodą „Kaip keitėmės per 20 metų: knygų pristatymai ir „Poezijos pavasarėliai“ Raudondvario bibliotekoje“.

Beinoravos filialo feisbuke ir instagrame visus metus buvo galima žiūrėti fotografijų parodą „Žiedlapiais pabiręs laikas“, skirtą šios bibliotekos 50-ties metų jubiliejui, taip pat pristatyta paroda „Sugrįžkime savos istorijos takais...“ – apie jubiliejinės šventės akimirkas.

Šeduvos filialas Tautodailės metais parengė tautodailininkių Jūratės Karalienės keramikos darbų ir Aurelijos Norvaišienės kūrybinių darbų parodas. Taip pat čia kvietė nemažai virtualių parodų: „Kelionė laiku po Šeduvos biblioteką“, „Aš ieškau nieko nepametęs, randu žodžius, randu rimus“ (skirta H. Radausko 110 metinėms), „Šeima – tai meilės mokykla“, „Visos gyvenimo spalvos yra ryškios“ (skirta Pagyvenusių žmonių dienai).

5.4. Akcijos, iniciatyvos

2020 m. būta prasmingų akcijų, kitų iniciatyvų. Sausio 13-ąją nuvilnijo pilietinė akcija „Atmintis gyva, nes liudija...“. Vienos bibliotekos, kaip jau minėta, tada uždegė žvakutes languose, kitos organizavo renginius su bendruomenės nariais, kad pažymėtų šią svarbią datą, prisimintų mūsų šaliai svarbius įvykius.

Gegužės 7-ąją Radviliškio viešoji biblioteka ir jos filialai paminėjo Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos dieną. Lygiai 10 val. bibliotekininkai įsijungė į tos dienos akciją „Visa Lietuva skaito 2020“, 10 minučių paskirdami Lietuvos poeto, kraštiečio Vytauto Petro Bložės kūrybos skaitymui. Šie proginiai skaitymai vyko ir kitose rajono bendruomenėse.

Sėkmingai dalyvauta iniciatyvoje „Skaitymo iššūkis“. Jau 5-erius metus besitęsianti skaitymo skatinimo programa 2020-aisiais kvietė visus į ją įsijungti su šūkiu „Skaitymas mus jungia!“ „Skaitymo iššūkyje“ aktyvūs buvo ir Viešoji biblioteka, ir jos filialai. Dalyvauti varžytuvėse užsiregistravo 399 rajono skaitytojai, užduotis įveikė 308. Iš viso perskaityta 1 914 knygų. Aktyviausia buvo Šeduvos miesto biblioteka ir jos skaitytojai.

6. VARTOTOJŲ VAIKŲ APTARNAVIMAS

2020 m. darbo su vaikais pagrindinės kryptys buvo šios: vartotojų vaikų telkimas, skaitymo ir knygos populiarinimas, skaitymo skatinimas, vaikų informacinių įgūdžių tobulinimas ir kūrybingo laisvalaikio organizavimas.

Darbe su mažaisiais bibliotekos lankytojais buvo ieškoma naujovių, užmegzti ryšiai su kitomis institucijomis, su kuriomis vykdyti projektai. Ryšiai su mokyklomis yra patys svarbiausi tarpinstituciniai Viešosios bibliotekos ryšiai: buvo rašomi bendri projektai, bendradarbiauta, kuriant mokymosi priemones; klasių moksleiviai lankėsi Viešojoje bibliotekoje; vyko bendras skaitymo ir raštingumo skatinimas; kartu organizuoti susitikimai su knygų autoriais ir kt.

Daug dėmesio skirta vaikų grupei, turinčiai specialiųjų poreikių, mažinant socialinę atskirtį. Bendradarbiauta su Radviliškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi, su Švietimo, kultūros ir sporto skyriumi, parapijos bažnyčia, Nepilnamečių reikalų inspekcija, miesto mokyklomis, Vaikų globos namais, lopšeliais-darželiais, Neįgaliųjų centru, Dienos užimtumo centru, kaimų bendruomenėmis.

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus darbuotojos aktyviai bendravo su mažiausių skaitytojų, kurie biblioteką lanko dar būdami vaikiškuose vežimėliuose, mamytėmis. Tam buvo skirtas projektas „Vabaliukų mokyklėlė“.

Džiugu, kad visi miesto lopšelių-darželių auklėtiniai, ypač vyresniųjų grupių, lankėsi bibliotekoje. Miesto mokyklų moksleiviai rinkosi aplankyti mūsų biblioteką, kaip vieną iš pagrindinių lankytinų vietų Radviliškyje. Sulaukta ekskursijų ir iš rajono mokyklų. Vykdyta keletas edukacinių programų: „Pasakos atgyja“, „Po knygų šalį“, „Pasaką skaitau, pasaką piešiu“. Bibliotekininkai vedė užsiėmimus „*Kamishibai* – interaktyvus pasakų sekimo būdas“.

Dalyvauta Šiaulių Povilo Višinskio viešosios bibliotekos projekte „Autizmui draugiška biblioteka“, kurios projektinė grupė atvyko pas mus ir vedė du užsiėmimus – sensorinius skaitymus – su neįgaliaisiais vaikais iš Radviliškio Gražinos pagrindinės mokyklos.

Įgyvendinti du projektai: „Knygos, kaip vitaminai, padeda vaikams užaugti“ ir „Vaikų vasaros stovykla „Atsakingo jaunojo piliečio stovykla“.

Knygą populiarinome lėlių teatro pagalba. Didelę teigiamą įtaką daro Žaislotekos veikla – tiek užimant vaikus, tiek populiarinant knygą ir skaitymą.

Dėl koronaviruso paskelbto karantino Vaikų literatūros skyrius savo skaitytojams, lankytojams ir kitiems jauniems knygos bičiuliams elektroninėje erdvėje pateikė įvairių videoįrašų, tarp jų – 3 spektaklius pasakos sekimo *Kamishibai* būdu.

Vartotojų vaikų skaičius

	2019 m.	2020 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriaus vartotojai	2 273	1 808	- 465
Iš jų – vaikai iki 14 metų	1 158	1 016	- 142
Miesto filiale iš viso vaikų iki 14 metų	153	119	-34
Kaimo filialuose iš viso vaikų iki 14 metų	1 424	1214	- 210
SVB iš viso vaikų iki 14 metų	2735	2 349	- 386

Vaikų apsilankymų skaičius

	2019 m.	2020 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriuje iš viso	26 788	12 306	-14 482
Vaikų iki 14 m.	17 100	7 837	- 9 263
Miesto filiale	5 485	3 041	-24 44
Kaimo filialuose	44 759	23 744	-21 015
Iš viso SVB vaikų iki 14 metų apsilankymų	67 344	34 622	-32 722

Vaikų iki 14 m. lankymosi rodikliai

	2019 m.	2020 m.
Viešojoje bibliotekoje	14, 8	7, 7
Miesto filiale	35, 8	25, 5
Kaimo filialuose	31, 4	19, 5
Iš viso SVB	24,6	14,7

Išduota dokumentų skaitytojams vaikams

	2019 m.	2020 m.	Skirtumas
VB Vaikų literatūros skyriuje vaikams iki 14 m.	36 051	22 089	-13 962
Miesto filiale	3 147	1 834	-1 313
Kaimo filialuose	28 054	19 098	-8 956
Iš viso SVB	67 252	43 021	-24 231

Skaitomumas

	2019 m.	2020 m.
Viešojoje bibliotekoje	31, 1	21, 7
Miesto filiale	20, 6	15, 4
Kaimo filialuose	19, 7	15, 7
Iš viso SVB	24,6	18, 3

6.1. Renginiai vaikams

	Iš viso	Kompleksiniai	Žodiniai	Vaizdiniai
VB Vaikų lit. skyriuje	92	29	52	11
Miesto filiale	15	-	12	3
Kaimo filialuose	172	34	50	88
Iš viso SVB	279	63	114	102

Vaikų renginių lankytojų Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje – 5 159, virtualių renginių – 11, peržiūrų apie 3000.

Viešosios bibliotekos renginiai vaikams

Iš viso 2020 m. Viešojoje bibliotekoje buvo organizuoti 57 renginiai vaikams. Juose dalyvavo 5 159 bibliotekos lankytojų.

Sausio 10 d. Viešosios bibliotekos jaunieji lankytojai – Radviliškio V. Kudirkos progimnazijos 1-osios klasės mokiniai, vadovaujami mokytojos Rasmutos Valčiukienės, dalyvavo susitikime su Kauno „Drakoniuko“ teatro aktore Erika Laurinavičiūte-Šuklinskiene. Aktorė vaikams vedė edukacinį užsiėmimą „Mes gyvi“. Ji įdomiai ir išradingai pristatė savo sukurtas teatrinės lėles, su kuriomis vaikai turėjo galimybę patys pabūti aktoriais, vaidinti trumpus etiudus.

Radviliškio viešoji biblioteka vykdė projektą „Atsakingo jaunojo piliečio stovykla“. Jo tikslas – prisidėti prie Jungtinių tautų susitarimo dėl 17 darnaus vystymosi tikslų (DVT) realizavimo. Stovyklos metu buvo akcentuojami 6 DVT: gera sveikata, tvarūs miestai ir bendrijos, atsakingas išteklių naudojimas, gyvybė vandenyje, darnus sausumos naudojimas, taika ir teisingumas.

Tai buvo dieninė stovykla, veikusi liepos 27–rugpjūčio 1 d. ir užėmusi dalyvius nuo 10 iki 15 val. Joje stovyklavo 15 vaikų – mūsų bibliotekos Vaikų literatūros skaitytojų.

Stovykla aprėpė įvairias veiklas, kuriose talkino projekto partneriai. Lietuvos tautodailininkų sąjungos Šiaulių skyriaus Radviliškio filialas prisidėjo, organizuojant edukaciją-susitikimą su tautodailininku Edmundu Gaubu. Radviliškio rajono savivaldybės Švietimo ir sporto paslaugų centras suorganizavo aktyvių sportinių užsiėmimų. Radviliškio rajono Visuomenės sveikatos biuras skaitė paskaitą apie sveikatos stiprinimą. Savivaldybės Paveldosaugos ir turizmo poskyrio vedėjas

Vytautas Simelis vaikams pristatė 16 DVT. Taip pat prisidėjo Jūrų muziejus ir delfinariumas Klaipėdoje.

Pirmąją stovyklos dieną pristatyta šio projekto esmė, programa, stovyklautojai. Susipažinta su šešėlių teatru. Edukaciją, kaip pasigaminti šešėlių teatrą patiems, kaip vaidinti, vedė mokytoja Žydra Jomantienė. Surengta išvyka „Ką mums pasakoja medinis šaukštas“ pas tautodailininką E. Gaubą. Antąją dieną stovyklautojai apsilankė Šeduvoje. Radviliškio rajono savivaldybės Paminklosaugos ir turizmo poskyrio vedėjas v. Simelis papasakojo ekskursantams apie Šeduvos istoriją, kas tai yra „Dingęs štetlas“. Vaikai kūrė reportažus apie taiką. Trečiąją dieną stovyklos dalyvių laukė išvyka į Šiaulės piliakalnį ir kaimo turizmo sodybą, esančią Kelmės rajono Pežų kaime, taip pat kūrybinis užsiėmimas. Ketvirtoji diena buvo skirta gerai sveikatai palaikyti. Surengta mankšta Radviliškio miesto centriname Sąjūdžio stadione, kurią vedė radviliškietis entuziastas Tadas Grimaila. Vaikams patiko ir susitikimas, veikla su Radviliškio futbolo sporto klubo „Radviliškis“ vadovu Mindaugu Urbonavičiumi. Visuomenės sveikatos centro salėje klausytasi paskaitos „Sveiki dantukai – laimingi dantukai“. Paskaitą skaitė ir su vaikais diskutavo minėto centro specialistė Albina Lukošienė. Priešpaskutinę stovyklos dieną suorganizuota kelionė į Klaipėdą. Istoriniame Nerijos forte įsikūrusiame Lietuvos jūrų muziejuje ir delfinariume ilgam įsiminė pažintis su paslaptingu vandenų pasauliu ir nuostabus delfinų pasirodymas.

Rugpjūčio 1-ąją vyko stovyklos uždarymo šventė. Jos tema – atsakingas išteklių kūrimas. Edukaciją vedė odos dirbinių dizainerė Alfonsė Stripeikienė. Kiekvienas stovyklautojas gavo dovanų po nuotraukų koliažą, kuriame užfiksuotos stovyklos akimirkos, taip pat po savo portretą – nuotrauką, kurio rėmelis pagamintas iš antrinių žaliavų. Tuo pasirūpino projekto vadovė Jolanta Kvedarienė.

Rugpjūčio 31 d. Vaikų literatūros skyrius pakvietė savo skaitytojus – būsimuosius pirmokus – į rytmetį „Iš bibliotekos – į mokyklą“. Viešosios bibliotekos direktorė Violeta Šukaitienė pasveikino būsimuosius pirmokus, palinkėjo jiems sėkmingai mokytis ir draugauti su knyga. Tikra šventinė dovana būsimiesiems pirmokams buvo Viešosios bibliotekos lėlių teatro „Boružėlė“

naujasis spektakliukas – Genovaitės Lukšaitės miniatiūra „Kliurka ir Pliurka ruošiasi į mokyklą“. Smagiai pasibuvę, vaikai viena kojele jau tarsi įžengė į mokyklą, bet ir su biblioteka neatsisveikino – rytmetis paskatino juos tęsti draugystę su knyga.

Mokslo metų išvakarėse suburti pirmokus į jiems skirtą renginį – Viešosios bibliotekos tradicija. Šiomet biblioteka į šventę jų pakvietė 25. Mokinukams įteikti kelialapiai į mokyklą, atminimo dovanėlių.

Rugsėjo 11 d. į Eibariškių parko pristatymo visuomenei šventės šurmulį įsiliejo Radviliškio viešosios bibliotekos kolektyvas. Nuotaikingas pasakos „Pagrandukas“ pristatymas vyko prie tenykščio tvenkinio. Į susitikimą su Pagranduku ir kitais pasakos veikėjais susirinko darželinukai iš Radviliškio „Eglutės“, „Žvaigždutės“, „Kregždutės“ lopšelių-darželių.

Kartu su šios pasakos Kepėja vaikai „kepė“ Pagranduką – duonutės kepaliuką, paskui kartu keliavo mišku, sutikdami įvairiausių žvėris, kurie pasirodė esą draugiški ir nesuvalgė Pagranduko. Netgi gudruolė lapė, kamuojama vienatvės, jo pagailėjo, taip įrodydama tikros draugystės ir pasitikėjimo svarbą. Vaikams šis susitikimas su pasaka atrodė įdomi staigmena ir padovanojo gražių įspūdžių.

Įsibėgėjo Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos projektas „Knygos, kaip vitaminai, padeda vaikams užaugti“. Surengtas užsiėmimas – Šarlio Pero pasakos „Raudonkepuraitė“ skaitymas, iliustravimas ir iliustracijų perkėlimas į kompiuterinę planšetę, kurios pagalba šis kūrinys buvo atpasakojamas. Edukacijoje dalyvavo Gražinos pagrindinės mokyklos specialiųjų ugdymo poreikių klasių vaikai.

Teatrinė veikla – išskirtinai smagus šio projekto užsiėmimas. Gražinos pagrindinės mokyklos specialiųjų poreikių mokiniai sukūrė spektaklį „Meškiukas Rudnosiukas“ pagal Vytės Nemunėlio pasaką ir ją suvaidino šešėlių teatre su savo pagamintomis lėlėmis.

Projektą „Knygos, kaip vitaminai, padeda vaikams užaugti“ vainikavo piešimo diena „Piešiu pasaką“. Minėtos mokyklos vaikų piešinių paroda surengta Radviliškio viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriuje.

Gruodžio 31 d. Radviliškio miesto aikštėje miestelėnus ir svečius į draugiją kvietė... pasaka.

Tai – Viešosios bibliotekos skirtas laikas pabūti su pasakomis ir pasakose: mažiesiems – pasiklausyti, vyresniesiems – jomis sugrįžti į vaikystę, visiems – pasimokyti gerumo.

Neįprastoje aplinkoje – Viešosios bibliotekos palapinėje, supamajame krėsle – pasakas sekė ne tik bibliotekos darbuotojos, bet ir šaunieji bibliotekos bičiuliai: knygos mylėtojų klubo „Beržė“ nariai, socialiniai darbuotojai, Vinco Kudirkos progimnazijos moksleiviai, kiti. Pasakų palapinėje apsilankė ir Kalėdų senelis su Snaige, padovanodami gerų emocijų. Pasakų popietė „Seku, seku pasaką...“ tarsi suvienijo skirtingų kartų atstovus, padovanodama visiems galimybę pabūti kartu.

Renginiai vaikams kaimo bibliotekose

Kaimo bei miesto filialuose 2020 m. buvo organizuoti 508 renginiai vaikams, iš jų – 327 parodos. Dėl COVID-19 karantino bibliotekos daug renginių perkėlė į virtualią erdvę.

2020 m. filialų bibliotekininkai parengė ne vieną projektą ir, laimėjusios finansavimą, juos vykdė, organizuodamos nemažai turiningų renginių.

Rugsėjo 11 d. Baisogalos bibliotekoje įvyko susitikimas su tapytoja, grafikos dizainere, knygų iliustruotoja ir rašytoja Aušra Kiudulaite. Renginio metu organizuota edukacija „Paveikslėlių knygų paslaptys“. Viešnia pristatė vaikams savo paveikslėlių knygą „Maksas ir 92 musės“, papasakojo jos atsiradimo istoriją, atsakė į vaikų klausimus. Po to ji atidarė edukacines dirbtuves, kuriose kiekvienas dalyvis galėjo įgyvendinti savo fantazijas, pasigamindamas po unikalią spalvotą popierinę musę. Edukacijos metu netrūko vaikiško klegesio, smagių akimirkų. Renginyje dalyvavo Baisogalos mokyklos-darželio antrokai (mokytoja – Edita Mickuvienė).

Susitikimas organizuotas, įgyvendinant Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos Baisogalos filialo projektą „Konfliktų sprendimas knygų iliustracijose“, kurį finansavo Lietuvos kultūros taryba ir Radviliškio rajono savivaldybė.

Įgyvendinant šį projektą, Baisogalos mokykloje-darželyje mokiniams surengti garsiniai skaitymai. Bibliotekininkė Viktorija Golcienė skaitė Tuulos Korolainen ir Christeel Ronns knygelę „Katulis ir pykčio maišelis“. Knygelė moko įveikti pyktį, o iliustruotojos Christel Ronns piešiniai įtikinamai papildė tekstą.

Gruodžio 2 d., vykdant Radviliškio viešosios bibliotekos Baisogalos filialo projektą „Konfliktų sprendimas knygų iliustracijose“, Baisogalos mokykloje-darželyje, trečiokų klasėje, vyko virtualus seminaras su neuroedukatore Rėda Grigaitiene. Susitikimo tema – „Griovėjai ir Kūrėjai“. Kurį pasaulį renkiesi tu?“. Mokiniai klausėsi apie šiuos du pasaulius, diskutavo, mokėsi atpažinti emocijas, jausmus, juos įvardyti, aiškinosi, kaip valdyti ir padėti sau. Vyko praktiniai užsiėmimai, kurių metu kiekvienas mokėsi perteikti emocijas piešdamas, kurdamas savo piešinius,

juos apibūdindamas. Piešimas grupelėmis suteikė galimybę vaikams atpažinti save kaip Griovėją ar Kūrėją.

Baisogalos bibliotekoje gruodžio 8 d. vyko virtualus seminaras tėvams „Konfliktų sprendimo būdai ir literatūra“. Medicinos psichologė Agnė Burkauskaitė pasakojo apie konfliktų sprendimo būdus vaikų ir tėvų santykiuose. Pristatė 10 žingsnių programą kaip pagalbą, padėsiančią sumažinti konfliktų tikimybę bei sutvirtinti santykius su vaikais. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja metodininkė Birutė Gedžiuvienė aptarė vaikišką literatūrą, kurią skaitydami tėvai kartu su vaikais gali kalbėtis jautriomis, nelengvomis temomis – apie emocijas, konfliktus ir kita.

Gana įspūdinga 2020 m. buvo „Knygų magija“ Burbiškio dvare. Rugsėjo 5 d. Daugyenės kultūros istorijos muziejuje-draustinyje vyko projekto „Kūrybinės dirbtuvės-knygų mugė „Knygų magija“ renginys. Projektas buvo skirtas vaikams, gyvenantiems atokiau nuo didžiųjų miestų ir turintiems mažiau galimybių pažinti meną, kultūrą. Siekdami šį atotrūkį sumažinti, Viešosios bibliotekos Pakalniškių, Pavartyčių ir Raudondvario filialai netradicinėje erdvėje – Burbiškio dvare – organizavo „Knygų magiją“ su knygų pristatymais ir kūrybinėmis dirbtuvėmis. Ši vieta pasirinkta neatsitiktinai: norėta, kad renginyje dalyvaujantys vaikai atsidurtų išskirtinėje, meniškoje aplinkoje – juk Lietuvos dvarai nuo seno buvo laikomi kultūros židiniais.

Į kūrybines dirbtuves atvyko žinomi vaikų rašytojai ir iliustruotojai: Ignė Zarambaitė, Lina Žutautė, Vytautas V. Landsbergis, Virgis Šidlauskas ir Paulius Juodišius. Kiekvienam kūrėjui buvo sukurtos individualios erdvės, kuriose jie galėjos susitikti su vaikais, jaunimu, pristatyti savo knygas. Vaikai galėjo ir patys įsitraukti į kūrybinį procesą, pasiklausyti V. V. Landsbergio atliekamos dainuojamosios poezijos. Bene nuotaikingiausia buvo baigiamoji renginio dalis, kai vaikai kartu su rašytojais V. Šidlausku ir P. Juodišiumi galėjo kartu padainuoti ir patrimituoti savo pasigamintais trimitais. Pačios gamtos padovanotą gražią, saulėtą dieną visi prasmingai bendravo,

grožėjosi Burbiškio dvaru, apžiūrėjo muziejuje eksponuojamas įvairias kolekcijas.

Šeduvos filialo įgyvendinamas projektas „Kūrybiškumo skatinimas skaitymu“ įtraukė mažuosius šeduvius. Jiems skirtas renginys – piknikas su Šiaušiukais – įvyko Šeduvos lopšelyje-darželyje.

Renginyje dalyvavo svečias, knygelės „Šiaušiukai“ autorius Ernas Moll ir priešmokyklinės grupės „Boružiukai“ vaikai. Kaip ir dera piknikui, jis vyko gražioje aplinkoje – darželio kieme.

Svečias vaikams papasakojo Šiaušiukų atsiradimo istoriją ir kur juos galima sutikti, pamatyti. Šie spalvingi knygos veikėjai skatina mažuosius skaitytojus stebėti ir atrasti gamtos bei savo vidinius pasaulius, kalbėtis, kurti, stebėti aplinką, pamatyti joje širdį džiuginančių dalykų. Vaikai kartus su knygelės autoriumi piešė savo Šiaušiukus.

Šeduvos miesto filialo projektas „Kūrybiškumo skatinimas skaitymu“ buvo vykdomas ne tik Šeduvoje, bet ir kitose rajono vietovėse: Alksniupiuose, Baisogaloje.

Rugsėjo 10 d. Baisogaloje surengtas edukacinis užsiėmimas „Skaitau ir kuriu“ – susitikimas su vaikų rašytoja Igne Zarambaite. Viešnia papasakojo vaikams apie save, savo mėgstamą veiklą. Daugelį nustebino viešnios pomėgis žaisti futbolą, gaminti baldus. Renginyje pristatyta knyga „Stebuklingi senelio batai“. Kartu su rašytoja atvyko ir jos pagaminta lėlė Enrikas, kuris sulaukė didelio vaikų susidomėjimo jau vien dėl to, kad yra nepaprastas – turi širdį.

Gruodžio 28 d. visus vaikučius ir jų tėvelius kultūros namų ir Beinoravos bibliotekos darbuotojai pakvietė į kalėdinės eglutės šventę Beinoravos pramogų ir šokių salėje. Šventėje mažieji susitiko su Kalėdų seneliu. Vaikus linksmino jų pamėgti personažai Maša ir Lokys, Girinis, Fėja, Klounas, nykštukai. Renginio metu vaikų laukė staigmena – kalėdinė loterija be pralaimėjimų. Mažieji džiaugėsi loterijoje laimėtais žaislais, žaidimais ir knygelėmis, kuriuos šiai loterijai padovanojo nuolatiniai Beinoravos bibliotekos rėmėjai.

7. NETRADICINĖS DARBO FORMOS

7.1. Klubai

Rajono bibliotekose veikia 7 klubai, grupės: VB – Tėviškėnų, rajono literatų „Jonvabalio“, Radviliškio TAU knygos bičiulių „Beržė“, lėlių teatras „Boružėlė“ ir vaikų teatriukas „Mažieji boružiukai“, Šeduvos miesto filialo „Knygos mylėtojai“, Šaukoto filialo „Gomerta“.

Viešoji biblioteka bendradarbiauja su Vilniaus ir Kauno radviliškėnų bendrijomis, dalyvauja jų sambūriuose. Kraštiečiai ir šių bendrijų nariai geranoriškai ir aktyviai prisideda prie bibliotekos leidžiamo kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ parengimo. Viešoji biblioteka garsina, pristato kraštiečių kūrybą ir darbus, padeda parengti jų knygas, straipsnius, susitikimus, sveikina jubiliejų progomis ir kita.

„Jonvabalio“ nariai 2020 m. liepos 11 d. susitiko aptarti tolimesnės veiklos. Jų artimiausiuose planuose – literatų kūrybos almanacho išleidimas. Juolab kad literatai turi sukaupę nemažai naujų eilėraščių, belieka tik parengti projektą ir, gavus finansavimą, klubas pradžiugins skaitytojus nauja knyga.

Trečiojo amžiaus universiteto (TAU) Radviliškio senjorų grupė „Beržė“, jungianti 16 knygos bičiulių, per ataskaitinį 2020-ųjų laikotarpį veikė pagal galimybes, nestokodama aktyvumo, noro bendrauti, gilintis į literatūros pasaulį ir jo šviesa turtinti save, dvasiškai tobulėti. Į užsiėmimus, kaip jau įprasta, rinktasi Radviliškio viešojoje bibliotekoje, kur buvo sudarytos patogios ir jaukios sąlygos.

2020 m. spaudoje, internetinėse svetainėse išspausdinti 26 straipsniai apie grupės „Beržė“ veiklą, žmones. 2020-ieji Seimo paskelbti Mokyklų bendruomenių metais. To skatinami, senjorai organizavo renginį „Mano mokykla, mano mokytojai“. Tarptautinei rašytojų dienai paminėti buvo skirtas „Beržės“ pokalbis „Ką byloja J. Baltušio dienoraščiai“. Įsiminė užsiėmimas, kai „Beržėje“ svečiavosi ir apie rašytoją I. Merą pasakojo Šiaulių universiteto dėstytoja D. Striogaitė. „Beržės“ komanda dalyvavo varžytuvėse „Protų mankšta“ ir užėmė tarp senjorų pirmąją vietą rajone. Radviliškio viešojoje bibliotekoje įvyko nacionalinis konkursas „Lietuvos istorijos žinovas“. Pirmajame jo etape dalyvavo 5 „Beržės“ nariai. Radviliškėčiams konkursą organizavo Skaitytojų aptarnavimo skyrius. Knygos bičiuliams įsiminė R. Dichavičiaus fotoalbumo „Žiedai tarp žiedų“ pristatymas. Be to, „Beržės“ nariai – aktyvūs bibliotekos renginių lankytojai. Rugsėjo 5 d. drauge su bibliotekos darbuotojomis grupės atstovai vyko į Lopaičius ir Medvėgalio piliakalnį.

Deja, po Naujųjų metų įgyvendinti „Beržės“ planų nepavyko, nes prasidėjo koronaviruso pandemija. Turėta prasmingų sumanymų ir antrajam 2020 m. pusmečiui, bet karantinas toliau

savaip koregavo, sustabdė veiklą.

2020-aisiais sukako 10 metų Šaukoto bibliotekos knygos mylėtojų moterų grupei, pasivadinusiai „Gomerta“. Tik gaila, kad šio jubiliejaus klubas negalėjo tinkamai pažymėti dėl karantino. Visgi vasarą, sušvelnėjus karantinui, dar spėta nuvykti į keletą įdomių renginių. Liepos mėn. klubo narės vyko į Šiluvą, kur stebėjo įspūdingą spektaklį po atviru dangumi „Bado meistras“. Rugpjūtį dalyvauta renginyje Pašušvyje „Poezijos pavasaris 2020“. Išvyka į šį kasmetinį renginį jau tapo klubo tradicija. Rugsėjo mėn. moterys nuvyko į Radviliškio kultūros centrą, kur stebėjo jaudinantį Šiaulių dramos teatro spektaklį „Bagadelnia“. Beveik visos klubo narės aktyviai dalyvavo „Vasaros skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga 2020“.

Šeduvos miesto bibliotekoje „Knygos mylėtojų“ klubas po ilgesnės pertraukos birželio 12 d. susirinko į garsios latvių rašytojos Noros Ikstenos knygos „Motinos pienas“ pristatymą ir aptarimą. Buvusi ilgametė bibliotekininkė ir klubo įkūrėja Regina Juknienė pasidalijo savo mintimis apie šią knygą. Jos išvalgos ne vieną, jau skaičiusią knygą, privertė iš naujo atrasti svarbiausius romano momentus. Klubo nariai kartu su bibliotekininkėmis įsijungė į įdomią ir turiningą diskusiją, aprėpusią įvairias temas – nuo sudėtingiausių žmogaus egzistencijos klausimų iki labai artimų savo pačių gyvenimo istorijų.

Renginiai ir veikla žaislotekose

Radviliškio rajono bibliotekose veikia 10 didesnių žaislotekų, taip pat filialuose esantys žaidimų kampeliai. Pastebėta, jog vaikai mažiau lankėsi žaislotekose ne tik dėl pandemijos suvaržymų, bet ir dėl kitų priežasčių. Viena pastarųjų – kad jose jau nėra tinkamų žaislų ar žaidimų, kita – vaikus labiau domina kompiuteriniai žaidimai, o žaislotekose žaidžia mažesni vaikai (anksčiau būdavo kur kas daugiau vyresnio amžiaus vaikų).

Kaimo filialų žaislotekose vaikai apsilankė 3 906 (2019 m. – 12 410), Šeduvos miesto filiale – 946 (2019 m. – 2 469) kartus.

Beinoravos filialo žaislotekoje vaikučiai apsilankė 456 kartus. 2020 m. pradžioje čia buvo atnaujinta dramos būrelio „Kibirkštelė“ veikla. Ruoštas vaidinimas V. V. Landsbergio „Uodų pasakos“. Įvyko 8 repeticijos. Premjera, skirta Motinos dienai, turėjo įvykti gegužės mėn., tačiau dėl pandemijos ir paskelbto karantino repeticijas teko nutraukti, vaidinimas liko neparengtas. Repetacijose dalyvavo 12 vaikų ir 2 suaugusieji, režisierė – buvusi ilgametė lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja Audronė Jokūbauskienė.

Vaikų užimtumas Daugėlaičių filialo žaislotekoje, nors sumažėjęs, tačiau dar vyko. Vasarą bibliotekininkė tam, kad būtų įdomiau ir kad daugiau pritrauktų lankytojų, paruošdavo savaitės

laisvalaikio užsiėmimus: nuspalvink, iškirpk, sudėliok dėlionę, išpręsk kryžiažodį ir t. t. Vasaros laikotarpiu, saulėtą dieną, vaikams buvo leidžiama žaislus nešti į bibliotekos teritorijos kiemą. Daugėlaičių bendruomenė, matydama poreikį, skyrė bendruomenės labdaros žaislų, vaikus dominančių priemonių, dėlionių. Gauti nauji žaislai vaikus nudžiugino, ir tuoj pat pagausino lankytojų Žaislotekoje. Čia per 2020 m. užregistruota 79 vaikučiai, kurie apsilankė 402 kartus.

Tyrulių filialo žaislotekoje lankėsi mažesni vaikai, 20 vaikučių apsilankė 238 kartus. Bibliotekoje daugiausia lankosi tik Tyrulių gyvenvietės vaikai, o kiti mokiniai lankosi ir skaito Šiaulėnuose esančiose bibliotekose. Pačius mažiausius traukia Tyrulių žaisloteka, joje skaitomų pasakų, piešimo, įvairių darbelių kūrimo popietės. 2020 m., paskelbus karantiną, Žaislotekos veikla buvo sustabdyta.

Viešosios bibliotekos Vaikų literatūros skyriaus žaislotekos veikla

Žaisloteka įsikūrusi Radviliškio viešosios bibliotekos pirmajame aukšte. Patalpų plotas – 61,4 kv. m, kuriose: Pasakų kambarys – 15,4, Šeimos kambarys – 5,5, Žaisloteka – 35, pagalbinės patalpos (sandėliukas žaislams) – 5,5 kv. m. Patalpos yra šviesios, erdvios. Šeimos kambaryje yra kriauklė, šiltas ir šaltas vanduo. Šiais metais perdažytos Pasakų kambario sienos.

Per metus VB žaislotekoje apsilankyta 3 569 karus (2019 m. – 11 684), ekskursijų buvo 19 (2019 m. – 55), ekskursijų lankytojų – 309 (2019 m. – 989). Žaislotekos nuolatinių vartotojų – 495 (2019 – 672). Renginių skaičius – 92 (2019 m. – 117), renginių lankytojų – 331 (2019 m. – 901).

Įvyko ir neplanuotas edukacinis užsiėmimas Eibariškio parko atidarymo proga (plačiau žiūr. „Renginiai vaikams Viešojoje bibliotekoje“).

Vyko pažintinės ekskursijos į Žaisloteką, veikė talkininkų klubas „Mažieji boružiukai“. Dėl pandemijos minėta veikla sustojo ir repeticijos nebevyko.

„Skaitymo skrynia“ Žaislotekoje buvo atversta visus metus. Virtualių kūrinių pristatymų teatrinių lėlių pagalba buvo 5. Kaip ir kasmet, ketvirtadieniais vyko pasakų popietės, kurių metu vaikai turėjo galimybę sužinoti apie rašytojus ir jų kūrybą, išgirsti įdomių pasakų. Visa tai organizuota iki pandemijos.

Žaislotekos bibliotekininkės bendradarbiauja su kolegėmis iš kitų rajono bibliotekų, nepamiršta pasveikinti ir padėkoti Žaislotekos rėmėjai E. Vaišnienei. Rašomas metraštis apie Žaislotekos darbą, apie „Boružėlės“ teatro ir mažųjų „Boružiukų“ teatriuko veiklą.

Apie keletą renginių plačiau. „Vaikai vaikams“ – taip vadinasi Viešosios bibliotekos Žaislotekos savanorių veikla, kuri tęsiasi jau kelerius metus. Vieni savanoriai jau yra baigę mokyklą, o kitus biblioteka kasmet tarsi „užsiaugina“, kviesdama dalyvauti įvairiose veiklose –

nuo knygų pristatymų, literatūrinių valandėlių, vaidybinės veiklos lėlių teatriuke iki įsijungimo į konkursus, bibliotekos vasaros stovyklas ir kita.

Sausio 10 d. popietę Žaislotekoje įvyko pažintinė valandėlė. Joje įspūdžiais iš Laplandijos dalijosi Vaižganto progimnazijos 5 klasės moksleivė Deimantė Dargytė. Ji kartu su dar keliais Radviliškio muzikos mokyklos auklėtiniais dalyvavo jau trečius metus organizuojamoje iniciatyvoje „Misija Laplandija“.

Tokia kalėdinė dovana suteikė daug nepamirštamų įspūdžių. Tai – ir pirmasis skrydis lėktuvu, ir apsilankymas už poliarinio rato, ir pasivažinėjimas šiaurės elnių bei haskių pakinkytomis rogėmis, apsirengus specialia apranga. O svarbiausia – susitikimas su Kalėdų seneliu, laikas, praleistas jo rezidencijoje, fotografija. Toje nuotraukoje – Deimantė su Kalėdų seneliu, rankoje laikančiu jam atsiųstą laišką. Deimantė parodė ir kitų nuotraukų, kuriose užfiksuotos kelionės akimirkos.

Sausio 30 d. Žaislotekos lankytojai susipažino su rusų rašytojo Nikolajaus Nosovo gyvenimu, kūryba. Vaikams buvo įdomu, kad tai – ne tik rašytojas, bet ir animacinių filmų režisierius. Populiariausias jo kūrinys – pasakų trilogija apie Nežiniuką. Žaislotekos darbuotojos vaikučiams parodė bibliotekoje esančias rašytojo knygas ir bibliotekos lėlių teatre „Boružėlė“ esančią teatrinę lėlę Nežiniukas. Renginio dalyviai turėjo galimybę pažiūrėti senosios animacijos filmuką „Nežiniukas mokosi“.

Vasario 20 d. Žaislotekos darbuotojos viešėjo pas socialinius partnerius miesto lopšelyje-darželyje „Žvaigždutė“, „Viščiukų“ grupėje (auklėtoja – Aušra Aleknaitė). Skaitymo rytmetėlis vaikams prasidėjo vaidinama pasaka „Grybukas-stogiukas“. Mažieji pradžioje nedrąsiai, paskui patys šauniai medinių šaukštų pagalba prišaukė „lietų“, įsikūnijo į pasakos personažus – laukinius žvėris. Po pasakėlės mažieji darželio auklėtiniai parodė bibliotekininkėms, kokių lietuvių liaudies žaidimų jau yra išmokę.

Iki karantino apribojimų, kai Žaisloteka jau nebegalėjo priimti vaikų, suspėta surengti gražių bei prasmingų renginukų: Žydų tautos istorijos metams paminėti vaikams pristatytos knygos J. Boyne „Berniukas dryžuota pižama“, „Anos Frank dienoraštis“, I Ežerinytės „Skiriama Rivai“, skaityta žydų pasaka „Saliamono žiedas“; garsinio skaitymo renginiu paminėtas rašytojos ir dailininkės Linos Žutautės sukurtas personažas Kakė Makė 10-metis; vyko valandėlė, skirta žolynų karalienei, žiniuonei E. Šimkūnaitei ir jos 100-osioms gimimo metinėms, perskaitytos ištraukos iš jos knygos „Girios medeliai, žali žaliuonėliai“, mintos jos surinktos mįslės apie medžius; kvietė literatūrinė valandėlė „Rašytojos gyvenimo ir kūrybos taku“, skirta lietuvių klasiškai, rašytojai Žemaitei; organizuoti garsiniai skaitymai poeto Justino Marcinkevičiaus 90-osioms gimimo metinėms; įdomi buvo literatūrinė valandėlė „Prano Mašio kūrybos taku“, skirta Prano Mašio kūrybai, ir kita.

Neatsiejama darbų dalis Žaislotekoje – parodos. Pasakų kambaryje veikė miesto lopšelio-darželio „Eglutė“ „Ežiukų“ grupės vaikų ir jų tėvelių kūrybinių darbų paroda „Gėlės“, Žaislotekos lankytojos 5-metės Rugilės Klebertytės keramikos darbų paroda „Mažos rankelės sušildo molį“, Žaislotekos langai lapkričio–gruodžio mėn. pasidabino radviliškietės tautodailininkės Irenos Butvilienės autorinėmis lėlėmis, Žaislotekoje buvo parengta Radviliškio lopšelio-darželio „Eglutė“ „Ežiukų“ grupės vaikų ir jų tėvelių kūrybinių darbų paroda „Laukiame Kalėdų“. Kaip pasakojo auklėtoja Žydrūna Mickūnienė, penkiamečiai grupės vaikai su didžiausiu noru ir įkvėpimu kartu su ja kruogrupėje darė, puošė ir džiaugėsi bendru darbu – padaryta eglutė iš kankorėžių ir kaštonų. Kiti parodos eksponatai taip pat buvo originalūs, įdomūs, o svarbiausia – alsuojantys Kalėdomis.

8. MOKAMOS PASLAUGOS

Mokamos paslaugos Viešojoje bibliotekoje:

- Skaitytojo pažymėjimo (plastikinio) ir jo dublikato išdavimas;
- dokumentų kopijavimas, skenavimas ir spausdinimas;
- spalvotas spausdinimas lazeriniu spausdintuvu;
- spausdinimas juodai baltu rašaliniu spausdintuvu VB ir filialuose;
- spalvotas spausdinimas rašaliniu spausdintuvu;
- skenavimas;
- duomenų įrašymas CDR, CDRW, DVDR, DVDRW, FDD, kitose laikmenose;
- įrišimo paslaugos;
- laminavimas;
- delspinigiai;
- tarpbibliotekinio abonemento paslauga nemokama, skaitytojas moka už pašto paslaugas;
- fakso paslaugos;
- spausdinimas juodai baltu lazeriniu spausdintuvu;
- Konferencijų salės nuoma (su įranga ar be jos).

Mokamas paslaugas (kopijavimo) teikė ir filialai, kuriuose yra įsikūrę VIPT.

Už mokamas paslaugas iš viso gauta 4 595 €.

9. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

9.1. Turizmo informacijos centro veikla

2020 m. sausio–spalio mėn. Radviliškio turizmo informacijos centrą aplankė 923 turistai iš Lietuvos ir užsienio. Tai – 944 lankytojų mažiau nei pernai. Staigų lankytojų skaičiaus mažėjimą lėmė sudėtinga situacija visoje šalyje dėl COVID-19 įtakos.

Pasirengta ir dalyvauta tarptautinėje turizmo parodoje „Adventur 2020“. Metų tema – „Sveikatingumo turizmas“. Pristatytas Radviliškio rajonas, jo lankylini objektai, vandens ir kitos pramogų galimybės, edukacinės programos, didieji renginiai.

Parengtas ir visuomenei pristatytas naujas Radviliškio krašto informacinis puslapis <https://www.inforadviliskis.lt/>. Radviliškio standas buvo vienas iš penkių įdomiausių Lietuvos miestų standų „Adventur“ parodoje. Svečiai kvieisti nusifotografuoti simboliniame Radviliškio stoties perone, išbandyti virtualų turą per Radviliškio geležinkelio istoriją, sukti „Laimės ratą“ ir laimėti vertingų prizų.

Teikta informacija apie miesto ir rajono lankytinas vietas LRT rubrikai „Atostogos Lietuvoje“, apie gamtinį turizmą Radviliškio rajone suteikta informacija Turizmo agentūrai „Keliau Lietuvoje“. Sukurta virtuali viktorina „Ar pažįsti Radviliškio kraštą“, sudaryti du nauji kompleksiniai maršrutai: maršrutas šeimai „Atradimų savaitgalis Radviliškio krašte“ ir „Pažink ir patirk Radviliškio įdomybes“. Taip pat sudaryti du gamtiniai maršrutai: „Radviliškio krašto legendų ir padavimų keliais“, „Šiaulės žemės pažintinis takas“. Sumaketuoti ir atspausdinti trys šių maršrutų lankstinukai.

Gedulo ir vilties dienos paminėti sukurtas virtualus maršrutas „Tremčių stotelės Radviliškyje“. Atnaujinta informacija turizmas.lt puslapyje. Administruotas inforadviliskis.lt puslapis, pristatyta informacija apie renginius, atnaujinta tekstinė ir vaizdinė lankytojų vietų, objektų informacija. Puslapį papildė 8 nauji maršrutai, 26 objektai, 4 edukaciniai videopristatymai bei reklamjuostė, nukreipianti į virtualų turą. Taip pat atnaujinta vaizdinė medžiaga mobiliojoje aplikacijoje „Šiaulių regiono gidas“

Šiaulių turizmo informacijos centrui teikta informacija apie Žydų paveldą Radviliškio krašte. Išleistas turistinis leidinys apie Šiaulių krašto žydų istoriją ir kultūrą. Kelionių agentūrai „Keliau Lietuvoje“ teikta informacija apie bažnyčias ir Žolinių atlaidus, taip pat apie mistinius objektus, Radviliškio krašto legendas. Įgyvendintas projektas „Virtualus turas „Radviliškio krašto etnokultūros keliu“ <https://www.gidas360.lt/hmd/radviliskis/custom/>, parengti ir paviesti straipsniai apie projekto rezultatus: naujienlaiškyje „Etaplius“ – <https://www.etaplius.lt/siaulenu->

[krasto-muziejus-keliasi-i-virtualia-erdve](#); turizmo tinklalapyje „We love Lithuania“ – <https://welovelithuania.com/radviliskio-krastas-virtualus-turas/>; naujienlaiškyje „Skrastas“ – <https://www.skrastas.lt/krasto-zinios/kviecia-po-radviliskio-krasta-keliauti-virtualiai>;

Radviliškio turizmo informacijos centro facebook paskyroje –

<https://www.facebook.com/440067506204499/photos/projektas-t%C4%99sias-rezultatai-jau-d%C5%BEiuginaradvili%C5%Alkio-vie%C5%Alosios-bibliotekos-proje/1527109127500326/>;

Radviliškio rajono savivaldybės viešosios bibliotekos interneto svetainėje –

<https://www.radviliskibiblioteka.lt/lt4632-keliaukime-po-radviliskio-krasta-virtualiai>;

Radviliškio rajono savivaldybės tinklalapyje – <https://www.radviliskis.lt/lit/Kliaukime-po-radviliskio-krasta-virtualiai>; naujienų portale „Mano kraštas“ –

<https://www.manokraštas.lt/straipsnis/keliaukime-po-radviliskio-krasta-virtualiai>.

Sukurta ir paviesta virtuali paroda „Radviliškio kraštas mažųjų planetų atvaizduose“. Skelbta Turizmo informacijos centro feisbuko paskyroje –

https://www.facebook.com/Radvili%C5%Alkio-Turinfo-Centras-440067506204499/videos/virtuali-paroda/392351535430559/?so=related_videos

9. 2. Viešosios bibliotekos Kraštotyros-leidybos skyriaus redaktoriaus, maketuotojo-dizainerio veikla

Per šiuos darbo metus, pasinaudojant bibliotekos turima leidybos teise ir galimybėmis, siekta supažindinti visuomenę su krašto istorijos ir kultūros iškiliausiais įvykiais, asmenybėmis, tradicijomis, paveldu bei nūdienos darbais, skatinti kraštiečių bendrystę, pristatyti jų kūrybą, padėti išsaugoti krašto istorijos bei kultūros vertybes, kaupti kraštotyrinę medžiagą, prisidėti ugdant meilę gimtinei, garsinant Radviliškio kraštą.

Per ataskaitinį laikotarpį sudaryti, išleisti VB kas pusmetį leidžiamo kultūros ir istorijos žurnalo „Radviliškio kraštas“ 2020 m. nr. 1 (32) ir nr. 2(33): numatytos temos, rasti autoriai, suredaguoti, kai kurie sukurti straipsniai, atrinktos nuotraukos, ištaisytos korektūros, parengta leidybai. Sudaryti, išleisti LBD Radviliškio skyriaus kaspusmetinio laikraščio „Mes“ 2020 m. nr. 63 ir 64.

Kartu su Kraštotyros-leidybos skyriumi parengtas projektas „Knygos „Radviliškio biblioteka nuotraukose“ leidyba“, konkurse jam įgyvendinti laimėta Radviliškio rajono savivaldybės fondo lėšų ir 2020 m. išleistas spalvotas fotoalbumas „Radviliškio biblioteka nuotraukose“. Taip pat suredaguota, sumaketuota ir išleista UNESCO paveldo Lietuvoje metams skirta VB Šiaulėnų, Šaukoto ir Žeminių filialų projektinė knyga „Mažosios architektūros objektai Šiaulėnų ir Šaukoto

krašte“ (finansavimas gautas iš Lietuvos kultūros tarybos ir Radviliškio rajono savivaldybės).

Sumaketuotas ir bibliotekoje atspausdintas projektinis fotonovelių leidinys „Akimirka laive“. Sumaketuotas žurnalo „Radviliškio kraštas“ vienkartinis priedas „Prie rymančio rūpintojėlio“.

Sudarytas ir VB svetainėje pateiktas bei atskiru aplanku VB Kraštotyros-leidybos skyriaus fondui perduotas visų VB leidinių, išleistų 1999–2020 m., sąrašas. Sudarytas ir VB Kraštotyros-leidybos skyriaus fondui bei Šeduvos filialui perduotas teminis aplankas „Šeduvio S. Tulio kraštotyrisinis rašytinis palikimas“. Kompiuteriu iš rankraščio surinkta, suredagauta medžiaga ir iš jos VB kraštotyros fondui parengtas teminis aplankas „Šeduvės M. Petrauskienės kūrybinis palikimas“, taip pat teminis aplankas „Marcelinas Šikšnys“.

Parengta projektams skirta reklama ir kiti gaminiai: firminis bibliotekos USB raktas, Pasakų sekimo čempionato CD maketas, dovanų maišeliai ir kita. Kurta reklama bibliotekai, jos filialams, TIC: lankstinukai, kvietimai, diplomai, sertifikatai, sveikinimai, skrajutės ir kt. Sukurtas logotipas VB Jaunimo studijai.

9.3. Bibliotekos darbuotojų straipsniai

Rajono ir respublikos leidiniams („Tarp knygų“, „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“, „Radviliškio kraštas“ ir kt.) VB ir jos filialų darbuotojai rašė ar pateikė informaciją bei fotonuotraukų apie Viešosios bibliotekos bei jos filialų veiklą. Informacija teikta į internetinius puslapius www.radviliskionaujienos.lt, www.radviliskis.lt, www.radviliskiokraštas.lt, www.regionunaujienos.lt, <http://siauliuregionobibliotekos.blogspot.com>, www.etaplius.lt.

	Iš viso	Bibliotekos darbuotojų straipsniai				Ne bibliotekos darbuotojų straipsniai				Radijo, TV reportažai
		Iš viso	Respub. spaudoje	Viet. spaud.	Intern. šalt.	Iš viso	Respub. spaud.	Viet. spaud.	Internet šalt.	
SVB	219	201	5	57	139	18		8	10	1

10. INFORMACINĖ VEIKLA

10.1. LIBIS PĮ diegimas. Elektroninių paslaugų duomenys

Radviliškio viešojoje bibliotekoje yra įdiegtos visos LIBIS posistemės, skirtos skaitytojų aptarnavimui.

Viešosios bibliotekos visi filialai dirba SAP posistemėje.

Naudodamiesi LIBIS sistema, 2020 m. internetu 289 vartotojai užsisakė 1 448 dokumentus, 535 skaitytojai rezervavo 2 900 dokumentų. Tą padaryti jie galėjo, prisijungę prie bibliotekos katalogo per bibliotekos svetainę www.radviliskibiblioteka.lt arba per portalą www.ibiblioteka.lt.

Savitarnos paslauga pasinaudojo 56 (2019 m. – 67) vartotojai.

Knygų grąžinimo dėže pasinaudojo 1 376 (2019 m. – 934) vartotojai.

LIBIS katalogo lankomumas:

virtualių apsilankymų skaičius – 7 057;

seansų skaičius – 9 530;

paieškų skaičius – 24 548;

atsisiųstų įrašų skaičius – 8 648;

atsisiųstų dokumentų skaičius – 109.

10.2. Informacinis fondas (kraštotyros, užsienio kalbų, fonotekos fondų formavimas ir veikla)

Suaugusiųjų abonemente, informacinių leidinių fonde bei Užsienio kalbų skaitykloje yra sukaupta nemažai įvairių informacinių dokumentų – apie 1 610. Tai: enciklopedijos – 206 fiz. vnt., įvairiakalbiai bei terminų žodynai – 665 fiz. vnt., žinynai – 738 fiz. vnt.

2020 m. informaciniame fonde iš viso – 8 400 fiz. vnt.:

grožinės literatūros – 157 fiz. vnt.;

šakinės literatūros – 8 243 fiz. vnt.;

periodinių leidinių – 1 280 fiz. vnt. žurnalų.

Vienam skaitytojui tenka 44 fiz. vnt. knygų.

Per metus gauta 69 fiz. vnt. knygų:

grožinės literatūros – 0 fiz. vnt. knygų;

mokslo populiariosios (šakinės) – 69 fiz. vnt. knygų.

Knygų gauta iš viso už 1 011,73 Eur.

Vienam skaitytojui naujiems spaudiniams įsigyti teko 5, 32 Eur.

Nurašyta spaudinių – 767 fiz. vnt. 101 pav. (praradę aktualumą);

Iš jų nurašyta knygų – 99 fiz. vnt. 95 pav.

2020 m. Užsienio kalbų skaityklos fonde iš viso yra – 640 fiz. vnt.:

grožinės literatūros – 13 fiz. vnt.;

šakinės literatūros – 627 fiz. vnt.;

periodinių leidinių – 108 fiz. vnt. žurnalų.

Vienam skaitytojui tenka 3,3 fiz. vnt. knygų.

Gauta knygų – 1 fiz. vnt.:

grožinės literatūros – 0 fiz. vnt.;

mokslo populiariosios – 1 fiz. vnt.

Knygų gauta iš viso už 11, 55 Eur.

Vienam skaitytojui naujiems spaudiniams įsigyti teko 0, 06 Eur.

Nurašyta – 0 fiz. vnt.

Fonotekos fondas – 4 167 fiz. vnt:

3 knygos, 1 tęstinis dokumentas, 2 spausdintų natų, 153 kitų skaitmeninių dokumentų fizinėse laikmenose, 4 008 garsinių, regimųjų, mišrių garsinių regimųjų dokumentų.

10. 3. Katalogų ir kartotekų sistema

Katalogų įrašų (aprašų) elektroniniame, korteliniame kataloguose iš viso:

- SVB – 484 017;
- VB – 255 907;
- MF – 33 700;
- KF – 194 410.

Automatizuotai parengta įrašų iš viso:

- SVB – 110 668;
- VB – 110 668;
- MF – 0;
- KF – 0.

Per 2020 m. automatizuotai parengta įrašų:

- SVB – 4 711;
- VB – 4 711;
- MF – 0;
- KF – 0.

10. 4. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas

Viešojoje bibliotekoje gauta užklausų – 8 616 (2019 m. – 11 592), įvykdyta – 8 616.

Kaimo filialuose gauta užklausų – 4 025 (2019 m. – 4 481,) įvykdyta – 3 994.

Miesto filiale gauta užklausų – 157 (2019 m. – 306), įvykdyta – 157 .

Iš viso SVB gauta užklausų – 12 798 (2019 m. – 16 379), įvykdyta – 12 767.

Iš jų elektroninėmis priemonėmis:

- VB – 658 (2019 m. – 57);
- KF – 718 (2019 m. – 489);
- MF – 0 (2019 m. – 0);
- SVB – 1 376 (2019m. – 546).

Užklausų tematika VB Skaitytojų aptarnavimo skyriuje:

- bendrasis skyrius – 763;
- filosofija, psichologija – 514;
- religija, teologija – 121;
- visuomenės mokslai – 1 125;
- gamtos mokslai – 106;
- taikomieji mokslai, medicina, technika – 572;
- menas, fotografija, žaidimai, sportas – 220;
- kalbotyra, filologija, literatūros mokslas – 172;
- grožinė literatūra – 2 306;
- geografija, biografijos, istorija – 519;
- kraštotyra – 54 (Kraštotyros-leidybos skyriuje)

Pagal pobūdį:

- faktografinių – 137;
- tikslinamųjų – 1 798;

- adresinių – 2 673;
- teminių – 1 810.

10. 5. Internetas

Bibliotekų, turinčių prieigą prie interneto, skaičius – 26 (Viešoji biblioteka, Šeduvos miesto filialas – 1, kaimo filialai – 24).

Kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų vartotojams su prieiga prie interneto, SVB – 100.

Interneto fiksuotų vartotojų SVB – 11 067 (2019 m. – 10 712). Iš viso SVB naujų interneto vartotojų per 2020 m. – 355 (2019 m. SVB – 648) .

Duomenys apie bibliotekos elektronines paslaugas:

- interneto seansų skaičius SVB – 19 732 (2019 m. – 38 932);
- interneto seansų skaičius VB – 4 944 (2019 m. – 16 547);
- interneto seansų skaičius KF – 10 931 (2019m. – 21 102);
- interneto seansų skaičius MF – 3 857 (2019 m. – 7 142);
- užklausų elektroninėmis priemonėmis SVB – 1 376 (2019 m.– 490);
- užklausų elektroninėmis priemonėmis VB – 658 (2019 m. – 57);
- užklausų elektroninėmis priemonėmis KF – 718 (2019 m. –433;
- užklausų elektroninėmis priemonėmis MF – 0 (2019 m. – 0);
- atsisųstų įrašų skaičius VB – 8 648 (2019 m. –18 616);
- virtualių apsilankymų skaičius (bibliotekos svetainėje) – 47 515 (2019 m. – 4 934).

11. KRAŠTOTYROS VEIKLA

11.1. Veiklos turinys ir kryptys

Kraštotyros skaityklos veiklos pagrindas – informacijos (dokumentų) apie kraštą rinkimas, saugojimas ir pateikimas vartotojams. Kraštotyros skaitykloje komplektuojami kraštotyros dokumentai, vadovaujantis IFLA rekomendacijose nurodyta bibliotekų prieiga rinkti viską, kas gali būti naudinga krašto istorijos studijoms. Todėl knygos bei kita spausdinta medžiaga – fotografijos, žemėlapiai, garsiniai bei vaizdo dokumentai, nepublikuoti darbai, brošiūros, laikraščiai ir žurnalai, susiję su Radviliškio kraštu, – renkami ir saugomi nuolat.

Orientuotis Kraštotyros-leidybos skyriaus kraštotyros dokumentų masyve padeda Lietuvos integralios bibliotekų informacijos sistemos (LIBIS) Radviliškio viešosios bibliotekos elektroninis katalogas, Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas, pradėtas kurti 2001 m., ir Kraštotyros kartoteka, kurioje yra kraštotyros straipsnių bibliografijos aprašai nuo 1957 m.

Grožiniais leidiniais, kraštotyros aplankais, spauda, žurnalais iš Kraštotyros skaityklos skaitytojai naudojasi vietoje.

Istorikas Petras Juknevičius Kraštotyros-leidybos skyriui padovanojo 2 jo paties išleistas knygas: „Krekenavos seniūnijos gyvenamosios vietos“ ir „Miežiškių seniūnijos gyvenamosios vietos“. Įsigyta Mindaugo Stakučio ir Rimos Rinkevičienės knyga „Adomas Bitė – Žemaitijos legenda“. Kraštietė, bibliotekos skaitytoja Eglė Vaičiulytė Kraštotyros skaityklai dovanojo pačios parengtą bakalauro darbą „Tėvo Stanislovo bareljefas“.

Parengta ir redaguota kraštotyros darbų bei aplankų iš viso – 25;

kraštotyros aplankų – 9:

„Stasio Tulio kraštotyrinis palikimas“. Sudarė G. Dunauskienė;

„Marcelinas Šikšnys“. Sudarė G. Dunauskienė;

„Kraštiečių sambūriai“. Sudarė Daiva Paulauskienė;

„Sausio 13-osios įvykiai Radviliškio krašte“. Sudarė R. Giedrienė, D. Paulauskienė;

„Eibariškių parkas“. Parengė R. Giedrienė, D. Paulauskienė;

„Literatūrinės rašytojo Jono Marcinkevičiaus premijos laureatai“. Sudarė D. Paulauskienė;

„Radviliškio krašto iškilių sukaikčių kalendorius 2021“. Sudarė R. Giedrienė;

„Radviliškio miesto kapinės“. Sudarė D. Paulauskienė, R. Giedrienė;

„VB leidinių, išleistų 1999–2020 m., sąrašas“. Sudarė G. Dunauskienė.

„Šeduvės M. Petrauskienės kūrybinis palikimas“. Sudarė G. Dunauskienė.

Skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė ir redaktorė Gražina Dunauskienė redagavo filialų

kraštotyros darbų, iš viso – 15:

„Žeimių bibliotekos metraštis 2018–2019“. Parengė B. Stasiulaitienė;
„Beinoravos bibliotekos metraštis 2016“. Parengė R. Lukoševičiūtė;
„Kutiškių bibliotekos metraštis 2017–2019“. Parengė A. Tališauskienė;
„Pociūnų bibliotekos kronika 2016–2018“. Parengė D. Mikalauskienė;
„Šiaulėnų bibliotekos metraštis 2014–2018“. Parengė A. Petrylienė;
„Šeduvos bibliotekos metraštis 2015–2019“. Parengė A. Tamošiūnienė;
„Palonų bibliotekos metraštis 2016–2019“. Parengė R. Klimavičienė;
„Pociūnų bibliotekos metraštis 2019“. Parengė D. Mikalauskienė;
„Raudondvario bibliotekos kronika 2018–2019“. Parengė D. Bagušienė;
„Sidabravo bibliotekos metraštis 2019“. Parengė J. Kurandienė;
„Tyrulių miesto filialo metraštis 1953–1987“. Parengė M. Jablonskienė;
„Išsaugota šeimos istorija (apie žydų gelbėtojus Liudoviką ir Stanislovą Paluckus)“. Parengė

R. Smailienė;

„Poezijos pavasariai“ Pašušvyje 2006–2020“. Parengė L. Lydikaitienė;
„Vienos šeimos istorija (Sabaliauskai)“. Parengė V. Pužaitienė;
„Leopoldo Žukausko kūryba“. Parengė A. Tamošiūnienė.

Suskaitmeninti 4 kraštotyros darbai:

„Bibliotekoje dirbusių vadovaujančių darbuotojų atsiminimai 1937–1975“;
„Poezijos pavasaris“, skirta Radviliškio bibliotekos 50-mečiui;
Kantauskas, Česlovas. „Radviliškio krašto istorija“;
nuotraukų apie Joną Marcinkevičių archyvas.

11.2. Kraštotyros fondo formavimas

2020 m. Kraštotyros skaityklos fonde yra:

iš viso dokumentų – 1 346 fiz. vnt. 1 120 pav.;

suma – 2 933 Eur 21 ct;

dokumentų, įrašytų į visuminę apskaitą – 1 251 fiz. vnt. 1 109 pav.;

suma – 2 903 Eur 87 ct;

knygų – 1 071 fiz. vnt. 1004 pav.;

garsinių dokumentų – 1 fiz. vnt. 1 pav.;

iš jų skaitmeninės laikmenos – 1 fiz. vnt. 1 pav.;

regimųjų dokumentų – 1 fiz. vnt. 1 pav.;
iš jų skaitmeninėse laikmenose – 1 vnt. 1 pav.;
mišrių garsinių regimųjų dokumentų – 11 fiz. vnt. 11 pav.;
iš jų skaitmeninėse laikmenose – 11 fiz. vnt. 11 pav.;
vaizdinių dokumentų, išskyrus knygas, – 8 fiz. vnt. 8 pav.;
spausdintinių natų dokumentų – 11 fiz. vnt., 11 pav.
rankraščių – 72 fiz. vnt. 69 pav.;
žurnalų – 47 fiz. vnt. 4 pav.;
laikraščių – 105 fiz. vnt. 7 pav.;
tęstinių – 37 fiz. vnt. 4 pav.

2020 m. gauta:

iš viso dokumentų – 18 fiz. vnt. 13 pav.;
suma – 136 Eur 60 ct;
dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą, – 18 fiz. vnt. 13 pav.
suma – 136 Eur 60 ct;
knygų – 12 fiz. vnt. 12 pav.;
rankraščių – 11 fiz. vnt. 11 pav.;
žurnalų – 2 fiz. vnt.;
laikraščių – 2 fiz. vnt.;
tęstinių – 2 fiz. vnt.;
nurašytų 2020 m. nebuvo.

11.3. Senųjų leidinių fondo formavimas

2020 m. fonde yra:

14 92 fiz. vnt. 968 pav.;
suma – 617 Eur 56 ct;
dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą, – 1 094 fiz. vnt. 955 pav.;
suma – 605 Eur 56 ct;
knygų – 1 020 fiz. vnt. 935 pav.;
spausdintinių natų dokumentų – 2 fiz. vnt. 2 pav.;
žurnalų – 394 fiz. vnt. 13 pav.;
laikraščių – 6 fiz. vnt. 2 pav.;

tęstinių – 70 fiz. vnt. 16 pav.

2020 m. gauta:

iš viso dokumentų – 1 fiz. vnt. 1 pav.;

suma – 0, 29 ct;

dokumentų, įrašytų į vienetinę apskaitą, – 1 fiz. vnt. 1 pav.;

suma – 0,29 ct;

knygų – 1 fiz. vnt. 1 pav.;

žurnalų – 4 fiz. vnt. 3 pav.;

nurašyta nebuvo.

11.4. Ryšiai su kraštiečiais, gyvenančiais užsienyje ir Lietuvoje

Radviliškiečiai aktyviai palaiko ryšius su kraštiečiais, pasklidusiais po Lietuvą ir pasaulį: su mokslininkais, menininkais, muzikantais, aktorais, pedagogais, rašytojais, režisieriais ir kitų profesijų atstovais. Įkurtos Vilniaus ir Kauno radviliškėnų bendrijos, Radviliškio tėviškėnų klubas, organizuojami kraštiečių sambūriai, bendromis pastangomis nuo 2004 m. leidžiamas kultūros ir istorijos žurnalas „Radviliškio kraštas“.

Lietuvos bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyrius 2020 m. įgyvendino projektą „Virtualių parodų ciklas „Įsimenantys atradimai: Radviliškio kraštiečių profesionalių dailininkų kūryba“. Projekto esmė – apjungti ir suskaitmeninti Radviliškio krašto žymių dailininkų kūrybą, parengiant virtualias jų darbų parodas. Projekte dalyvavo 10 dailininkų, kurių darbai žinomi, vertinami Lietuvoje ir užsienyje. Dailininkų kūrinius fotografavo ir virtualias parodas kūrė pripažinta fotomenininkė Kristina Sereikaitė, kilusi taip pat iš Radviliškio. Buvo parengta 10 parodų, jos – prasmingos ir aktualios, juolab kad daugelio atrinktų menininkų darbai mažai matomi ir pristatomi e. erdvėje, be to, nė vienas iš tų 10 dailininkų neturi savo personalinės virtualios ekspozicijos. Projektu siekta, kad visi krašto žmonės galėtų susipažinti su šių dailininkų veikla, kūriniais, pasidžiaugti, didžiuotis, kokių talentų išugdė ir turi Radviliškio rajonas.

10 dailininkų, kraštiečių kūrybos darbų parodos pristatomos:

Arvydas Každailis <https://vimeo.com/490743012> ;

Lidija Skačkauskaitė-Kuklienė <https://vimeo.com/488143781> ;

Martynas Gaubas <https://vimeo.com/488146730> ;

Vladas Lisaitis <https://vimeo.com/488153576> ;

Jonas Varnas <https://vimeo.com/487765651> ;

Aurelija Andrejauskaitė <https://vimeo.com/487763369> ;

Stanislovas Mostauskis <https://vimeo.com/486831336> ;

Edvardas Malinauskas <https://vimeo.com/486473548> ;

Rytis Martinionis <https://vimeo.com/486415391> ;

Ramūnas Dagys <https://vimeo.com/486372720> .

Parengtas „Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius“, kuris patalpintas Viešosios bibliotekos internetinėje svetainėje bei atspausdintas istorijos ir kultūros žurnale „Radviliškio kraštas“. Taip pat bendradarbiauta su žurnalo „Žiemgala“ redaktoriumi V. Didžpetriu. „Radviliškio krašto iškilių sukakčių kalendorius“ spausdintas jų leidžiamame žurnale „Žiemgala“, 2020 m. nr. 2. Leidžiant kultūros ir istorijos žurnalą „Radviliškio kraštas“ bendrauta su kraštiečiais, gyvenančiais Lietuvoje ir užsienyje. Palaikomi ryšiai su Izraelyje gyvenančiu Gregory Tokeriu (jo tėvai gyveno Radviliškyje). Metų pabaigoje pasikeista sveikinimų atvirukais. Jau daugelį metų Vaikų literatūros skyrius bendrauja su kraštiete, gyvenančia JAV, profesore E. Vaišniene, Radviliškio miesto Garbės piliete.

12. METODINĖ VEIKLA

2020 m. pasaulyje ir mūsų šalyje paskelbta koronaviruso pandemija pakoregavo darbo specifiką, teko prie to prisitaikyti, pereiti į nuotolinį darbą, daugumą darbų perkelti į virtualią erdvę.

2020 m. vidutiniškai kiekviena kaimo biblioteka aplankyta 1–2 kartus. Išvykų tikslas keitėsi, prasidėjus pandemijai. Tuomet Viešosios bibliotekos vadovai – direktorė, kiti specialistai – vyko į filialus tikslingai jiems padėti dirbti karantino sąlygomis, buvo pristatomos apsaugos priemonės, suteikiama informacijos apie darbą karantino metu, nes keitėsi skaitytojų aptarnavimas, darbuotojai turėjo išmokti dirbti bei elgtis nepaprastomis sąlygomis.

Bibliotekų veikla dėl susidariusios padėties buvo aptariama darbuotojų pasitarimuose nuotoliniu būdu.

Visi filialai susikūrė savo bibliotekų socialinių tinklų prieigas feisbukuose, kūrė videofilmukus, ruošė virtualias parodas, kvietė skaitytojus į virtualias transliacijas.

Dviem naujiems darbuotojams organizuota stažuotė į Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešąją biblioteką.

Viešosios bibliotekos skyrių vedėjai suteikė metodinių konsultacijų apie LIBIS programos pakeitimus ar atnaujinimus. Konsultuota darbo su vaikais specifikos klausimais, vykta į renginius kaimuose su „Boružėlės“ teatro pasirodymais. Padedama kraštotyros darbų rašymo ir bibliografinių sąrašų sudarymo, kitais aspektais.

2020 m. iš viso apmokyti ir konsultuoti 2 643 gyventojai. Projekte „Prisijungusi Lietuva“ apmokytos 64 pradedančiųjų ir 154 pažengusiųjų grupės.

Buvo teikta metodinė-organizacinė pagalba, dalyvaujant iššūkio „Vasara su knyga“ veikloje ir pasiekta gerų rezultatų apskrities mastu.

Padėta organizuoti kaimo bibliotekų jubiliejų šventes (dėl karantino įvyko tik Beinoaravos filialo 50 m. jubiliejus, kuriam buvo parengti kvietimai, skelbimai, padėkos).

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimo organizavimas

Per 2020-uosius kvalifikaciją kėlė Viešosios bibliotekos ir jos filialų 56 darbuotojai.

Seminarai/mokymai – 8.

Radviliškio viešosios bibliotekos konferencijų salėje vyko seminarai:

„Biblioterapija: teorija ir praktika“ (vedė nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos specialistė docentė dr. Daiva Janavičienė);

„Komandinė veikla. Įstaigos mikroklimatas“ (vedė psichologas Evaldas Karmaza).

Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuoti nuotoliniai seminarai/mokymai:

- „Kaip sudominti paauglį knygą?“;
- „Vaikų ir paauglių literatūra: tarp stabilumo ir kismo“;
- „Komunikacija: bibliotekų, muziejų ir e. paveldo viešinimas“;
- „Biblioterapija – kelias į vidinį pasaulį“.

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje:

diskusija, skirta aptarti projekto „Prisijungusi Lietuva“ skaitmeninio raštingumo mokymų aspektus (dalyvavo Radviliškio viešosios bibliotekos direktorė V. Šukaitienė ir pavaduotoja V. Marcinkienė);

mokymai „Biblioterapijos metodikos ir jų taikymo technologijos“ (dalyvavo VB direktoriaus pavaduotoja V. Marcinkienė);

„Bendravimo su asmenimis, turinčiais negalią, ypatumai“ (dalyvavo VB Skaitytojų aptarnavimo bibliotekininkė L. Skačkauskaitė).

Šiaulių universiteto bibliotekoje – „EBSCO Publishing duomenų bazių mokymai“ (dalyvavo Skaitytojų aptarnavimo aptarnavimo skyriaus darbuotojos R. Zavadskienė ir R. Mockienė).

Kiti nuotoliniai seminarai/konferencijos:

konferencija „Kryždirbystė Radviliškio krašte: praeitis ir nūdienu“;

seminarai:

- „Mąstymo ir požiūrio koregavimas vaizduoties kalba“;
- „Poezijos terapija“;
- „Kaip veikia biblioterapija“;
- „Dainuojame, šokame, kuriame kartu su šeima“;
- „Žaidybinimo taikymas bibliotekos veikloje“;
- „Autizmui draugiška biblioteka“;
- „Kaip būti komandoje kūrybingam ir laimingam?“;
- „Skaitmeninimo humanitariška problematika ir praktika“;
- „Asmens duomenų tvarkymas: aktualus teisinis reguliavimas ir jo taikymo praktikoje aspektai“;
- „Socialinės medijos kaip komunikacijos priemonės“;
- „Prieinamumo ir įtrauktiems principai bibliotekoje“;

Linkedin learning online mokymai „CrelDRAW essential Training“ („CorelDRAW programos pagrindų mokymai“);

„Designing a Book“ („Knygos kūrimas“);

„Desing a Book Cover“ („Knygos viršelio kūrimas“);

„Social Media for Graphic Designers“ („Socialinės medijos, skirtos grafikos dizaineriui“).

Linkedin learning online mokymai:

„Magazine Design: Getting Started“ („Žurnalo dizainas: pradžia“);

„Magazine Design Start to Finish“ („Žurnalo dizainas: nuo pradžios iki pabaigos“);

„Magazine Design Start to finish: the Inside pages“ („Žurnalo dizainas nuo pradžios iki pabaigos: vidiniai puslapiai“);

EBSCO mokymai:

„Remote Access& promotonial materials for EBSCO resourse. April 8, 2020“;

„Databases for humanities studines. April 8, 2020“;

„How find business magazines or journal articles to the economic impact of COVID-19?. April 9, 2020“;

„EBSCO databases for science studines. April 22, 2020“;

„Using EBSCO eBooks. April 29, 2020“;

„DRM – how does it affectthe quality of using eBooks? April 29, 2020“.

Stažuotės:

Šiaulių apskrities Povilo Višinskio bibliotekoje stažuotėje „Vartotojų aptarnavimas abonemente ir skaityklose“ dalyvavo Šniūraičių ir Sidabravo filialų darbuotojos V. Leskova ir J. Kurandienė.

Kita:

„ADVERTUR 2020“ – didžiausioje Baltijos šalyse turizmo parodoje – dalyvavo Viešosios bibliotekos kultūrinės veiklos vadybininkė L. Bimbirienė ir renginių organizatorė V. Balčiūnaitė;

Lietuvos bibliotekininkų draugijos narių XI suvažiavime Kaune dalyvavo VB direktoriaus pavaduotoja V. Marcinkienė ir Raudondvario filialo bibliotekininkė D. Bagušienė.

Dalyvavimas įvairiose programose, kitų institucijų parengtuose projektuose

2020 m. Pasaulio piliečių akademija vėl kvietė organizacijas dalyvauti tarptautiniame projekte „Global Education Goes Local“ ir organizuoti globaliojo švietimo veiklas, supažindinančias su darnaus vystymosi tikslais ir globaliojo pilietiškumo svarba savo bendruomenėse. Projekto tikslais,

skatinančiais piliečių, ypač jaunimo, aktyvų dalyvavimą, sprendžiant globalias problemas, kurios būtų paremtos jų supratimu ir kritiniu požiūriu į pasaulio darnaus vystymosi procesus, susidomėjo net trys Radviliškio miesto organizacijos: Radviliškio viešoji biblioteka Lizdeikos gimnazija ir Gražinos pagrindinė mokykla.

Radviliškio viešosios bibliotekos Kraštotyros-leidybos skyriaus darbuotojai dalyvavo Gražinos pagrindinės mokyklos projekte „Ekonomas“ (gamintas ekologiškas namas). Šio skyriaus bibliotekininkė kraštotyrai R. Giedrienė kartu su VB renginių organizatore V. Balčiūnaite pagal šį projektą vykdė edukacines veiklas: „Aš lėlytę pagaminsiu, pasakėlę suvaidinsiu“, „Aš nesu plastikinis maišelis“, „Rūbų atgimimas“, parengta fotografijų paroda „Žemės žaizdos“.

Viešosios bibliotekos darbuotojai įsijungė į Lietuvoje prasidėjusį projektą „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“, kuriuo siekiama skatinti Lietuvos gyventojus įgyti reikalingų įgūdžių efektyviai, įvairiapusiškai, saugiai ir atsakingai naudotis internetu. Kiek leido galimybės (kol nebuvo karantino), gyventojai buvo mokomi skaitmeninio raštingumo.

12. 1. Projektinė veikla

2020 m buvo ypač sėkmingi projektinėje veikloje. Į projektinę veiklą įsitraukė kaimo filialų darbuotojos, vyko renginių ciklai, išleista knyga „Mažosios architektūros objektai Šiaulėnų ir Šaukoto krašte“.

Vienas iš ypač svarbių ir įsimintinų projektų buvo „Triptikas Nepriklausomybei“, kuriuo siekta aktualizuoti rajonui ir visai šaliai reikšmingą istorijos etapą, minint Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo trisdešimtmetį. Kadangi Radviliškio rajonas siejamas su Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės kovomis, siekta projekto veiklomis parodyti šių kovų prasmę šiandiniame gyvenime. Įprasminant 2019-uosius, kuriuos Seimas paskelbė LLKS Prezidiumo Pirmininko generolo Jono Žemaičio-Vytauto metais, Radviliškio viešoji biblioteka įgyvendino projektą, kurio metu išleido pirmą žurnalo „Radviliškio kraštas“ priedą su 1949 m. partizaniniais laikraščiais. Projektu siekta tęsti šias veiklas, tad 2020 m. išleistas 1950 m. partizaninių laikraščių rinkinys. Ši projekto dalis išskirtinė tuo, kad akivaizdžiai įrodo: šalia kovų, partizanai kovojo ir žodžiu, leisdami įvairią spaudą.

Antrojoje projekto dalyje – dainuojamosios poezijos vakaras. Jo metu klausytojai išgirdo muzikos ir poezijos sinergiją. Aktorė Aldona Vilutytė ir atlikėjas Andrius Zalieska-Zala stengėsi savo pasirodymą pripildyti jautrumo, subtilumo, išminties ir perteikti tai, kuo šiandien kiekvienas gyvename.

Dar viena šio projekto sudedamoji dalis – fotografijų paroda. Siekdami telkti ir stiprinti krašto bendruomenę, fotografijose įamžiname savo miesto žmones. Žinomas fotografas Saulius Jankauskas keliavo Radviliškio gatvėmis, aplankė tautodailininkus, menininkus, renginius ir mūsų protėvių kovų prasmę pateikė fotografijų cikle, kurio tema – laisvė, gimtinė, Lietuva.

Eil. Nr.	Projekto pavadinimas	Finansuota suma	Projektą parengė	Projektą finansavo	Skyrė lėšų Radviliškio r. savivaldybė
1.	„Etnokultūrinė šeimų stovykla“	4 300 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba	1 300 Eur
2.	„Tarptautinis pasakų sekimo čempionatas „Vieną kartą gyveno...“	4000 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba	1 200 Eur
3.	„Pajusk taktinio žemėlapių pagalba“	8 000 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba	2 400 Eur
4.	Virtualus turas „Radviliškio krašto etnokultūros keliu“	11 246 Eur	Lidija Bimbirienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba	61 000 Eur
5.	„Biblioterapija – tai dar viena galimybė“	1 500 Eur	Vida Marcinkienė, VB direktoriaus pavaduotoja	Lietuvos kultūros taryba	450 Eur
6.	„Kūrybinė „Mindaugo“ manipuliacija menu“	7 000 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Radviliškio rajono savivaldybė	2 100 Eur
7.	„Knygos, kaip vitaminai, padeda vaikams užaugti“	2 000 Eur	Nijolė Pakštienė, VB Vaikų literatūros skyriaus vedėja	Lietuvos kultūros taryba	600 Eur
8.	„Triptikas Nepriklausomybei“	4 400 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos kultūros taryba	1 320 Eur
9.	„Kūrybinės dirbtuvės-knygų mugė „Knygų magija“	2 500 Eur	Ramutė Smailienė, Pakalniškių filialo bibliotekininkė	Lietuvos kultūros taryba	750 Eur
10.	„Kūrybiškumo skaitinimas skaitymu“	2 000 Eur	Asta Tamošiūnienė, Šeduvos miesto filialo vyr. bibliotekininkė	Lietuvos kultūros taryba	600 Eur
11.	„Konfliktų sprendimas knygų iliustracijose“	1 100 Eur	Viltorija Golcienė, Baisogalos filialo vyr. bibliotekininkė	Lietuvos kultūros taryba	330 Eur
12.	„Mažosios architektūros objektai Šiaulėnų ir Šaukoto parapijose“	1 500 Eur	Vida Pužaitienė, Šaukoto filialo vyr. bibliotekininkė	Lietuvos kultūros taryba	450 Eur
13.	„Bendruomeniškumo ir komandinio darbo skatinimas ir valdymas“	800 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Radviliškio rajono savivaldybė	800 Eur
14.	„Atsakingo jaunojo piliečio stovykla“	2 200 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Radviliškio rajono savivaldybė	2 200 Eur

RADVILIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS 2020 M. VEIKLOS ATASKAITA

15.	„Virtualių parodų ciklas „Isimenantys atradimai: radviliškiečių dailininkų profesionalų kūryba“	11 500 Eur	Jolanta Kvedarienė, VB kultūrinės veiklos vadybininkė	Lietuvos bibliotekininkų draugijos Radviliškio skyrius	
16.	„Radviliškio biblioteka nuotraukose“	2 500	Gražina Dunauskienė Kraštotyros-leidybos skyriaus redaktorė	Radviliškio rajono savivaldybė	2 500

13. PERSONALAS

SVB – 65 darbuotojai, iš jų profesionalūs bibliotekininkai – 53, turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą – 31, įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje, – 22, kvalifikuotų specialistų – 7, techninių darbuotojų – 4.

Bibliotekos darbuotojų iš viso:

- SVB – 65;
- VB – 38;
- MF – 2;
- KF – 25.

Profesionalių bibliotekininkų iš viso:

- SVB – 53;
- VB – 26;
- MF – 2;
- KF – 25.

Turinčių bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą:

- SVB – 30;
- VB – 17;
- MF – 2;
- KF – 11.

Įgiję profesijos įgūdžių, ilgą laiką dirbdami bibliotekoje:

- SVB – 23;
- VB – 9;
- MF –
- KF – 14.

Kvalifikuotų specialistų:

- SVB – 7;
- VB – 7;
- MF –
- KF –

Techninių darbuotojų:

- SVB – 5
- VB – 5
- MF –
- KF –

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių visą darbo dieną:

- SVB – 29;
- MF – 2;
- KF – 2;
- VB – 35.

Profesionalių bibliotekininkų, dirbančių ne visą darbo dieną:

- SVB – 24;

- VB – 1;
- MF –
- KF – 23.

Bibliotekos darbuotojų (profesionalių bibliotekininkų) išsilavinimas:

aukštasis:

- SVB – 27;
- VB – 17 ;
- MF – 1;
- KF – 7.

aukštesnysis:

- SVB – 28;
- VB – 9;
- MF – 1;
- KF – 16.

kitas:

- SVB – 10;
- VB – 0;
- MF –
- KF – 2.

Darbuotojų kaitos problemos

2020 m. į senatvės pensiją išleista Viešosios bibliotekos Komplektavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė Eugenija Obijuchienė, į jos vietą priimta dirbti vyresn. bibliotekininkė Margarita Misevičiūtė.

Į Šniūraičių filialą priimta bibliotekininkė Vilmutė Leskova, čia dirbusi Rūta Vilkaitė perkelta į Šeduvos miesto filialą.

14. MATERIALINĖ BAZĖ**Patalpų būklė:**

	Avarinės patalpos	Remontuotinos patalpos	Per metus atlikta remontų
SVB	Nėra		-
VB			-
MF			-
KF		Sidabravo	-

Techninis aprūpinimas**Kompiuterių ir dauginimo priemonių skaičius**

	Kompiuterių skaičius	Kompiuterių naudojimas		Kopijavimo aparatai vartotojams
		Darbuotojams	Vartotojams	
SVB	159	59	100	27
VB	50	32	18	2
MF	10	2	8	1
KF	99	25	74	24

Bendras bibliotekų patalpų plotas:

- SVB – 4 080 m²;
- VB – 1 600 m²;
- MF – 168 m²;
- KF – 2 312 m².

Naudingas plotas bibliotekos funkcijoms atlikti:

- SVB – 3 862m²;
- VB – 1 600 m²;
- MF – 148 m²;
- KF – 2 114 m².

Lentynų apskaita**Lentynų metrų, kuriuos užima visas fondas, skaičius:**

- SVB – 6 411;
- VB – 2 000;
- MF – 490;
- KF – 3 921.

Lentynų metrų, kuriuos užima atviri fondai, skaičius:

- SVB – 6 411;
- VB – 2 000;
- MF – 490;
- KF – 3 921.

Fotokopijavimo aparatų, tiesiogiai prieinamų vartotojams, skaičius:

- SVB – 27;
- VB – 2;
- MF – 1;
- KF – 24.

15. FINANSAVIMAS

Bibliotekos lėšos ir išlaidos

Gauta lėšų €

Iš viso – 945 300 € (2019 m. – 829 848):

- iš biudžeto (steigėjo, valstybės lėšos) – 871 791 € (2019 m. – 764 792);
- periodikos prenumeratai – 12 873 € (2019 m.– 13 970);
- už mokamas paslaugas – 4 595 € (2019 m. – 8 000);
- fizinių, juridinių asmenų parama – 11 098 € (2019 m. – 19 736;
- programų, projektų lėšų – 57 816 € (2019 m. – 37 320).
-

Išlaidos €

Iš viso – 945 300 € (2019 m. – 829 848):

- darbo užmokesčiui – 671 953 € (2019 m. – 582 397;
- dokumentams įsigyti – 73 570 € (2019 m. – 44 613);
- knygoms – 60 697 € (2019 m. – 30 643);
- periodikos prenumeratai – 12 873 € (2019 m. – 13 970);
- elektroniniams dokumentams – 0 (2019 m. – 0);
- kompiuterinei programinei įrangai, jai palaikyti ir kt. – 41 621 (2019 m. – 24 864);
- sklypams, pastatams, priestatams – 0 ;
- kitos išlaidos – 158 156 (2019 m. – 177 974).

16. IŠVADOS

Sėkmės

Radviliškio rajono savivaldybė teigiamai įvertino projektą „Knygos „Radviliškio biblioteka nuotraukose“ leidyba“. Išleistas spalvotas, iliustruotas fotoalbumas, apimantis Viešosios bibliotekos ir jos filialų veiklą nuo 1937 m. iki šių dienų.

Išleistas UNESCO paveldo Lietuvoje metams skirtas VB Šiaulėnų, Šaukoto ir Žeimių filialų projektinis leidinys „Mažosios architektūros objektai Šiaulėnų ir Šaukoto krašte“.

Problemos:

Šiais metais atsirado nenumatytų problemų, susijusių su netikėtai užklupusia pandemija. Jas spręsti teko greitai, besimokant iš savo pačių patirties, imantis konkrečių veiksmų, vykdant šalies Vyriausybės nurodymus. Reikėjo susitelkti, organizuoti darbą ypatingomis sąlygomis, stengiantis išsaugoti ankstesnę veiklą, suteikti optimizmo bei vilties ne tik bibliotekos skaitytojams, bet ir patiems darbuotojams.

Gana aktuali problema – prastai veikia LIBIS programos, jos dažnai stringa. Nuolatinis persiregistravimas ir laukimas, kol bus atliktas veiksmas, užima daug darbo laiko.

Dėl per vėlai gaunamo finansavimo dokumentams įsigyti Skaitytojų aptarnavimo skyriaus fonduose atsiranda komplektavimo spragos, nes baigiasi užsakytų dokumentų tiražai.

Geroji patirtis:

Radviliškio rajono savivaldybės viešoji biblioteka ir jos filialai, kaip ir visos Lietuvos bibliotekos, įgyvendina projektą „Prisijungusi Lietuva“ – sėkmingai moko rajono gyventojus naudotis informacinėmis technologijomis, internetu bei jo teikiamomis galimybėmis. Užklupus pandemijai, buvome priversti keisti gyventojų mokymų specifiką – pradėta mokytis nuotoliniu būdu. Tai tapo dideliu iššūkiu ir patiems besimokantiems gyventojams, ir jų mokymą organizuojantiems bibliotekininkams. Mokytis nuotoliniu būdu gyventojai nedrįso ar baiminosi: o jei nepavyks? Nors tas nerimas dėl naujovės žmogiškai suprantamas, visgi ne jis šiuo atveju turėtų lemti apsisprendimą. Tai įtikinamai įrodo patirtis, kurią, organizuodama nuotolinį mokymą, sukaupė Viešosios bibliotekos Tyrulių bibliotekininkė Saulė Remeikienė. 2020 m. ji nuotoliniu būdu apmokė beveik 700 gyventojų. Į šios bibliotekos organizuojamus mokymus noriai jungiasi, sėkmingai mokosi ir kitų rajono bibliotekų lankytojai, skaitytojai, net kitų rajonų gyventojai. S. Remeikienė gerąją patirtimi mielai dalijasi su savo kolegėmis. Nuotolinius mokymus veda ir Viešosios bibliotekos

Palonų, Baisogalos, Šeduvos miesto, Šaukoto filialų bibliotekos.

Gyventojų mokymas dabar – viena svarbiausių bibliotekos veiklų, itin aktualus ir veiksmingas būdas padėti jiems nūdienėje pažangių technologijų realybėje. To supratimas, sutelktos ir nuoširdžios pastangos padeda mūsų rajono bibliotekų bendruomenei pasiekti gerų rezultatų. 2020 m. regione pagal apmokytų gyventojų skaičių buvome antri. Toks įvertinimas džiugina, bet ir įpareigoja toliau nenuleisti rankų.

Ataskaitą parengė:

Radviliškio viešosios bibliotekos vyresnioji metodininkė Alma Miknienė.

Duomenis ir tezes surinko:

Viešosios bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Vida Marcinkienė;

Kraštotyros-leidybos skyriaus vedėja Daiva Paulauskienė;

Komplektavimo skyriaus vedėja Vita Mikalkėnienė;

Skaitytojų aptarnavimo skyriaus vedėja Nijolė Stankuvienė;

Vaikų literatūros skyriaus vedėja Nijolė Pakštienė.

Naudotasi:

filialų metinėmis ataskaitomis,

rajoninėje spaudoje – laikraščiuose „Šiaulių kraštas“, „Radviliškio naujienos“, „Radviliškio kraštas“ – išspausdintų straipsnių apie rajono bibliotekų veiklą santraukomis; nuotraukomis iš Viešosios bibliotekos archyvų.

Redagavo Viešosios bibliotekos redaktorė Gražina Dunauskienė

Mamaketavo VB maketuotoja-dizainerė Santa Gasiūnaitė.

Patvirtinta

Radviliškio rajono savivaldybės

viešosios bibliotekos direktorės Violetos Šukaitienės

2021 m. kovo 4 d. įsakymu Nr. 2B (21) „Dėl žodinės ataskaitos tvirtinimo“.